

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY ÓRA. 3.— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

„A Magyar Királyság és Olasz Királyság között állandó béke és örökös barátság fog fennállni“

Walkó Lajos külügyminiszter a képviselőház ülésén beterjesztette az Olaszországgal 1927. évi április 5-én Rómában kötött barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A javaslat első szakasza kimondja, hogy a szerződés a hozzátartozó jegyzőkönyvvel együtt az ország törvényei közé iktattatik.

A javaslat második szakasza tartalmazza az említett szerződések és jegyzőkönyvek eredeti francia szövegét és hivatalos magyar fordítását. — A magyar szöveg a következő:

„Barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződés Magyarország és Olaszország között.

Őfőméltósága a Magyar Királyság kormányzója és Őfelsége Olaszország királya megállapítván a két nemzet számos közös érdeke tekintetében fennálló összhangot, átlátva attól az őszinte vágytól, hogy államaik között az igaz barátság kötelékét létesítsék és gondoskodni kívánván arról, hogy a béke és a rend fenntartására irányuló törekvéseiket egyesítsék a végből, hogy ilymódon a két népnek jövőjének fejlődésükre nézve újabb biztosítékot adjanak, elhatározták, hogy e célból megkötik ezt a barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződést és meghatalmazottaikká kijelölték, még pedig: Őfőméltósága a Magyar Királyság kormányzója gróf Bethlen István miniszterelnök ur

nagyméltóságát, — és Őfelsége Olaszország királya lovag Mussolini Benito olasz miniszterelnök ur nagyméltóságát, akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik tudomásulvétele után a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

1. cikk. A Magyar Királyság és az Olasz Királyság között állandó béke és örökös barátság fog fennállni.

2. cikk. A magas szerződő felek kötelezik magukat, hogy békéltető eljárás és a felmerülő esethez képest választott bírósági eljárás elé bocsátják azokat a bármilyen természetű vitás kérdéseket, amelyek közöttük felmerülnek és amelyeket diplomáciai úton megfelelő időn belül megoldani nem lehetett.

Ez a rendelkezés nem nyer alkalmazást oly tényekből eredő vitás kérdésekre, amely tények a jelen szerződés megkötését megelőzőek és amelyek a multhoz tartoznak.

Azok a vitás kérdések, amelyeknek megoldására nézve a magas szerződő felek között érvényben levő más egyezmények különös eljárást írnak elő, ezeknek az egyezményeknek rendelkezései szerint nyernek szabályozást.

3. cikk. Ha a békéltetés nem jön létre, a magas szerződő felek mindegyike kívánhatja, hogy a vitás kérdés — feltéve, hogy jogi természetű vitáról van szó — választott bírósági eljárás alá bocsáttassék.

4. cikk. A békéltető és a választott bírósági eljárás módozatai a

jelen szerződéshez esatolt eljárási jegyzőkönyvben vannak megállapítva.

5. cikk. A jelen szerződés megfog erősíteni és a megerősítő okiratok kicserélése Rómában a lehető legrövidebb időn belül megfog történni.

A szerződés a megerősítő okiratok kicserélésétől számítandó 10 év tartamára kötöttet. Amennyiben

e határidő lejártá előtt legalább egy évvel fel nem mondják, újabb 10 évi időtartamra hatályban marad, és így tovább.

Ennek hitelül a meghatalmazottak a jelen szerződést aláírták. Kelt Rómában, az 1927. évi április hó 5-ik napján.

Bethlen, s. k.
Mussolini, s. k.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: „az ügyvédi testületet meghatározott létszámmal zárt testületté kell tenni“

Bejelentette, hogy a sajtójogról szóló törvényben próbaképpen visszaállítja az esküdtbiráskodást

A képviselőház megkezdte üléseit

Budapestről jelentik: A képviselőház a husvéti szünet után kedden tartotta első ülését. Walkó külügyminiszter beterjesztette az olasz barátsági szerződésről szóló javaslatot.

AZ ELŐADÓ BESZÉDE

Orffy Imre előadó ismertette az igazságügyi tárca költségvetését. A magyar bíróságok az alkotmány jogi válságok idején az egyetlen fix pontot jelentették és megállapítottak, hogy olyan munkát végeztek, amelyért a nemzet halálját érdemlik meg. Bizonyos oldalról történtek és történnék támadások a bíróságok ellen, ami nagyon sajnálatos jelenség. A bírói presztizs az al-

kormány legfontosabb oszlopa s akik ezt akarják megingatni, nagyon jól tudják, hogy hová céloznak. Foglalkozik az ügyvédi kar helyzetével, ami jelenleg nagyon elszomorító. Ennek oka az, hogy ezen a téren tulprodukciónak van és az ügyvédi kar érdekében le kell szegezni, hogy ezt a tulprodukciónak még sokáig hátrányosan fogják érezni.

BARACS FELSZÓLALASA IZGALMAS BEFEJEZÉSSSEL

Baracs Marcell a bírások rendszerével foglalkozik. Azután az Ügyvédi Kamara közgyűlésén történeteket teszi szóvá. Az a benyomása, hogy az igazságügyi ad-

A szép Csajkáné szerelme

Elbeszélés a XIX. századból.

Írta: Ifjú Széll István.

III.

Másnap a debreceni főtéren, a márképési piacon egyébről sem beszéltek az emberek, a — Kalmár Borecsa tragikus haláláról. Nem tudta túl élni avölégényét ért szegényt. Halálba menekült a pletyka elől. — Ezt utolsó soraiiban világosan ki is fejtette:

„Istenem! Mit vétettem te ellened? El kell hervadnom fiatalon, — mint a naphevetől ütött rózsaszál... De nem tehettem másképpen... Mennéknöm kellett a gonosz nyelvek elől... Oh, Istenem, pedig milyen szép az élet és milyen boldog is lehettem volna az én drága Pistám oldalánál, mert érzem, tudom, hogy árthatok, mert érzem, tudom, hogy árthatok... Atkom fogja meg azt az istentelen teremest, ki ami listta szerelmünket sárral dobálta meg...“

Arra járó-kelő emberek holtan

húzták ki Kalmár Borecsát az egyik városvegi nyitott kútból. Egy szál korán feslő muskátlit szorongatott kis kezében, arca nem volt eltorzulva, — ajakán leírhatatlan mosoly állt, míg az ég-zínkek szemének gödörében, mint igaz gyöngy ragyogott pár könnyesepp...

Virágokkal behintett kiesiny sirhalom jelezte, hogy Debrecenben kevesebb lett egy szép pártás leánnyal s egy magára maradt, felgyújtott és porig égett tanyai épület, kormos falai voltak tanúi egy vérgisértett, elkeseredésében világá ment parasztlégény tragédiájának, vagy jobban mondva a tragédia kezdetének.

A közeli tanyai gazdák értesítettek a város vezetőségét a Kádár Pista öngyújtogatásáról, hogy fegyveresen, éjnek idején lóháton távozott a tanyájáról.

Merre vette az útját, hova vetette az élet viharaszatát? — senki sem tudta. Magában nem tett kárt az bizonyos, mert lóháton távozott. Távozásá előtt agyonlötöte öreg Bodri kutyáját. Egy cédulát találtak a hulla

mellett, ezen felírással: „Nem akarom, hogy ez a hűséges társam, — gyermekkorú pajtásom idegen kézre kerüljön s chezés legyen bére öreg-ségére...“

Késő hónapok múlva szivárgott át a közeli falvakból a hír, melyet messze vidéket bejárt vásárosok is megerősítettek, hogy túl a Dunán túl a hajnali szürkületben, erdei fákkal szegélyezett országúton feltűnt egy karesú pelyovon ülő, — cifra szürét félváltra vetett fiatal, sötéttekintetű, pörge balyusszú, szép szál legény s az arra kerülő-forduló úri hintókban ülőkre mind a két kezében töltött pisztollyal aranyeműt és pénzt követelt...

Kövés szavú ember volt. A zsákmányolt ékszereket és pénzt cifra száura újjába eresztette el, majd sarkantyuba kapva lovát, eltűnt a közeli erdő sűrűjében.

Más, vagy harmadnapon a közeli falvak alvén lakó szegényebb zseléremberek szemét-száját látva kiáltottak fel: — a pitarajtó előtt bizonyos összegű pénzesomó hevert. — Ki küldte, ki tette oda? az minden-

ki előtt rejtéj maradt. Csak sejtették, hogy az árvalányhajás kalapú betyár legény keze működik közre, kire a pandurok száza vadásztak már, de aki mikor kerestek, kutattak utána, úgy eltűnt, mintha csak a föld nyelte volna el.

Aztán ismét felbukkant a tizedik határban, sőt a szegedi tanyák között is látták s a debreceni polgárok álmétkodva tanakodtak, hogy mi úton-módon kerül minden hónap dereka táján egy vadvirágokból font koszorú a — Kalmár Borecsa sírjára.

Sem apja, sem anyja nem fonta azt a hatalmas koszorút, a rokon atyafiak sem tudtak róla... De a kaszorú, az elmaradhatatlan volt... Láthatatlan kezek tették az egyszerű fejfára... Mintha a vadvirág levelei közé kötött pipacsok levelei nedvesek lettek volna... Sokan azt mondták, a harmateseppek azok, de sokan állították, hogy akkor hajnalban, mikor oda tették, harmateseppek sem volt... Lehet, hogy egy vergődő férfi szív könnyeseppjei voltak azok...

minisztérióban nincs kellő megértés az ügyvédséggel szemben.

Propper Sándor: Osztálybíró-ságok vannak.

Az elnök Proppert közbeszólásáért rendreutasítja.

Baracs Marcell: Azt mondják, hogy a Kamara túllépte hatáskörét, amikor a reformokat tárgyalás alá vette. (Zaj a baloldalon.) Mit kor mondjon a Kamara véleményét ezekről a dolgokról? Akkor, amikor már tető alatt vannak?

Felkiáltások a szociálistáknál: Éljen Vámbéry Rusztem!

Baracs Marcell: Ettől a kartól nem kell félni, mert ez nem fog tekintélyrombolást elkövetni. Az ügyvédi kar a becsületet tartja egyetlen idealjának, ne akarják tehát a lelkiismeret hangját elnémítani és ne akarják a kamarai testület autonómiáját kopsorsóba tenni.

Podmaniczky Endre báró: Nem akarja senki a szélmalom harcot.

Baracs Marcell (emelt hangon): Tisztelet és megbecsülést követelnek az ügyvédeknek mindenkitől. (Baracs ekkor azt kiáltja): Öntől is mosolygó miniszter ur!

Ezzel be is fejezi beszédét Baracs és az utolsó szónál erősen a padra esap.

Amikor Baracs leül, a jobboldalról óriási zaj támad. Az ellenzékéről állandóan kiáltanak a jobboldal felé és az elnök hosszasan rázza a csengőt, amíg a csend helyreáll.

Podmaniczky Endre báró (Baracs felé): Nem vagyunk a város házában.

Kuna P. András: Aki haragszik, annak nincs igaza.

NEUBAUER FERENC AZ ALSZOLIDARITÁS RÓL

A nagy zaj lecsillapultával Neubauer Ferenc áll szólásra.

— Felesleges — mondotta — az ügyvédek az igazságügyi kormányzattal egy szembeállítani, amint az az előtem szóló képviselő ur tette. *Az ügyvédeknek együtt kell haladnia az igazságügyi hatóságokkal.*

Rothenstein Mór: Ha államtitkár akar lenni az ember.

Neubauer Ferenc az ügyvédség nevében tiltakozik az ellen, hogy *ily hangon bíráltsák egy konkrét eset, de tiltakozik az ellen is, hogy*

hogyan azonosítsa magát minden dologgal.

Rassay Károly: Ez áll vice versa is.

Neubauer Ferenc: *Ezt az alszolidaritást nem lehet fentartani, mert akadnak és akadnak olyan kartársak, akik ezt lehetetlenné teszik. En az előttem felszólalt képviselő ur hangjával és modorával szemben... (Nagy zaj és felzúdulás az ellenzéken.)*

Propper Sándor: Miért nem volt ilyen hangos a proletárdiktatura alatt?

Neubauer Ferenc: Mert nem engedtek oda, különben megtanítottam volna őket keztyűbe dudálni! (Nagy zaj a baloldalon, derűtség a jobboldalon.)

Neubauer Ferenc: — Helyesli, hogy konzervatívizmussal kell eljárni a törvényalkotások terén. — Ma nem áll módunkban erőteljesen megreformálni az igazságszolgáltatást. A gyors és alapos bíráskodás szükséges és ezt biztosítani kell reformok útján. Vannak bizonyos zökkenők, amikhez hozzá kell nyulni és vannak bajok, melyeket ki kell küszöbölni. — Az igazságszolgáltatás munkájának eredményességén helyes munkabeszámítással is lehet segíteni. Kéri a kormányzatot járuljon hozzá, hogy alaposan és gyökeresen modern munkaeszközökkel lássák el a bíróságot. — A költségvetést elfogadja.

A SAJTÓSZABADSÁGRÓL

A következő szónok **Bródy Ernő**, helyesli, amit Neubauer Ferenc mondott az alszolidaritásról, viszont szolidaritásnak kell lenni, a mikor az ügyvédség a maga tradíciót védi meg. Tisztelt közgyűlés! (Zajos derűtség.)

Felkiáltások: Maradjunk csak a képviselőháznál.

Meskó Zoltán: Ugyis feloszlatják a közgyűlést!...

Bródy Ernő: Tessék megengedni, hogy az ügyvédség felháborodik azon a büntetőnovellán, amelyet az igazságügyminiszter ide betejesztett. Minden ország szabadsága a népképviseléstől és a sajtószabadságtól, a szólásszabadságtól épül fel. Magyarországon a sajtót még mindig a háborus rendeletek

alapján kezelik. A háboru alatt a lapok vezéreiket vezérőrnagyok, Hőterek írták.

Láng János: Kéri Pál!

Bródy Ernő: Az később volt. Ha mindenütt visszatérnek a békeállapotokra, tessék ezt megtenni a sajtó terén is.

Kálnoki Bedő Sándor: A sajtónak kell ezt kezdenie.

Bródy Ernő: A lapbetiltást még a háboru alatt sem alkalmazták, mert Tisza István és Balogh Jenő erre nem voltak kaphatók. Azt kérni, miért nem lép ismét életbe az esküdtszék. — Itt nincs más út, mint az erkölcs diadalmaszkodása érdekében *visszaállítani a sajtószabadságot.* — A javaslatot nem fogadja el.

AZ ÜGYVÉDEK HELYZETE

Herczeg Béla a következő felszólaló, aki hangoztatja, hogy hosszú jogi működése alatt mindig megállapította, hogy a bíróságot csakis az objektív szempontok irányították.

— Kéri az igazságügyi kormányt hogy a méltánytalan előléptetési rendszer megváltoztatását tegye megfontolás tárgyává.

Ezután áttér a válságos helyzetbe jutott ügyvédek helyzetének tárgyalására.

— Az ügyvédi társadalom egy kis része nagy jövedelmet élvez, a túlnyomó többség azonban márcól-holnapra küzd. Súlyosbíttja az ügyvédi kar jövőjét az is, hogy évről-évre négy egyetem ontja az ügyvédi pályára özönlő ifjúságot. — Az esküdtszék visszaállításának maga sem látja akadályát.

TILTOTT KÖZLES, BÜNYGYI RENDŐRSÉG

Gadl Jenő: Feltétlenül szükségesek, hogy a bírói testületek anyagi gondoktól mentesek legyenek. Sürgette a bírói fizetések felemelését. — Majd hosszasan foglalkozott a tiltott közlések eseteivel és olyan novelláris megoldás kiadását sürgette, amely pontosan körvonalozza a tiltott közleményeket. Sürgeti az önálló és az igazságügyminiszterium kezébe bocsátott *bünygyi rendőrség felállítását*, majd az ügyvédek helyzetéről szólva, részükre munka-

alkalmak teremtését kéri. Követeli, hogy a községi jegyzőket tiltásuk el minden működéstől, ami jogi képzettséget kíván meg. A költségvetést nem fogadja el.

WOLFF KÁROLY NEM HIVE AZ ESKÜDTSZÉKNEK.

Wolff Károly a nyomozati eljárás kiépítését szintén szükségesnek tartja. Az ügyvédek kérdéséről illetőleg az autonómiának híve. Ez az autonómia nem mehet odáig, hogy a nemzet érdekeivel szembehelyezkedjék. Megoldandónak tartja az ügyvédek anyagi helyzetének kérdését és az ügyvédi nyugdíjintézet kérdését. — majd megjegyzi, hogy mint minden más kérdés, ugy ez is összefügg a csonka ország helyzetével és végleges megoldást mindaddig nem lehet teremteni, míg trianoni Magyarország van. (Ugy van!) A jogalkotás kérdésére áttérve megjegyzi, hogy nem szereti, hogy itt, a képviselőházban a múltat nyugatot emlegetik, amely a legutóbbi tíz évben nem tett olyat, hogy esodálni kellene érte. Mi magyarok ezen a helyen sokkal jobban megőriztük és megőrizzük a nyugat hagyományait, mint az ugynevezett múltat nyugatot. — (Taps.) Nem híve az esküdtszéknek. Az általános kodifikáció ideje még nem érkezett el. A kodifikáció helyett sokkal többre tartja a magyar bírói jogrendszerét angol mintára való körülbástyázását. Sürgeti a bírói kar ügyének rendezését és a fogyni szabályzat reformját. A költségvetést elfogadja.

Az igazságügy-miniszter válasza

Ezután **Pesthy Pál** igazságügyminiszter reflektált az elhangzott felszólalásokra. A kodifikációs munkálatokról szólva kijelenti, hogy a polgári törvénykönyvvel kapcsolatban maga is szeretné látni tartatni, ha valaki a polgári törvénykönyv tervezetét most törvényre akarja emelni. **Wolff Károlynak** a bírói jogrendszeréről szóló fejtegetéséhez csatlakozik, de az a nézete, hogy ezt is csak nyugodt időben lehet végrehajtani.

— Igen fontos feladatún tűzte ki

Az elszállt évek, de inkább a megvesztegethetetlen földi bíró, az igazságos, kiméletet nem ismerő lelkiismeret súlyos csapásától a pár évvel ezelőtt még szépnak mondható Csajkáné, összeroskadt.

Az öreg Csajka gyanus körülmények között halt el, pár napra a Kádár Pista szegyenbetétele után.

Suglak-búgtak az emberek az utca sarkokon, hogy az öreg Csajka nem természetes halállal múlt ki, hogy megégették, megittatták leánderlevéllel, de nem ért az semmit, az akkori feleser (halottkém) benfontes volt a szép Csajkáné vendégfogadójában...

Hallgass volt a neve mindenkinek. Haptákba fektették az öreg kereszmárost. Csajkáné a világoskék keszkenőt feketével cserélte fel s ezzel ad acta tette az öreg Csajka ügye.

De milyen is a Nemezis és milyen a leghíresebb detektív: az — Idő, mely mindent kiforog.

A szép Csajkáné fekete hajában jelentkeztek a háborgó lélek előőrsei: — fehér hajszálak. Arcának hamvas rózsáit lemosták az álmalan éjszakák. Szobaaftáját két lakat-
ra tette s ime Istennek esodája. — esillagtalan sötét éjjeleken halk kopogtatás hallatszott az ajtó. — Lassan esikordult a zár s belépett rajta egy halványarcú, bokáit verő

szőke hajú fiatal leány s lány, suttogó hanggal hajolt a csipkés párnára fölé.

— Menj!... menj!... távozz! — sikoltott fel ilyenkor az ital és zene-szótlól mámoros Csajkáné.

A váratlan vendég mosolyogva nézett Csajkánéra. Színtelen, fehér ajaka susogva felet:

— Büntessen meg a jó Isten... s aztán halványkék, felhőlenge szárnyán távozott.

Sűrű tollal bélelt takaróját fejére húzta a bűnös asszony, de a másik pillanatban dermedten ült fel ágyában. Tekintete megüvegesedett, minden ízében reszketett... Ő állt előtte, az a nyugodt szép fiatal legényember: — Kádár Pista... lobogó ingujban, vállán pöttyögösen rávetett cifra szűrrel. Tekintetében mint háborgó tenger felett cikázó villám, ott égett a bosszúállás tüze.

— Ne bánts! — hajj élni! — rimádkodott a szép Csajkáné.

A jéghideg arcú betyár megvetőleg nézett rá:

— Az én kezemhez nem tapadt még vér s nem is fog tapadni. Erjen utól az Isten büntetése...

És eltűnt a betyár alakja. Künn a fogadó előtt mintha lópatkónak dobogása halatszott volna...

Megfújták a trombitát, pergették a dobok városok és falvak utcáin. Merészen kifent bajszú öreg honvédek verbuváltak. „Kossuth Lajos azt üzenté, el fogott a regimentje...”

Szólt a rezesbanda, a pergődob szavát elnyomta a lelkes felhívó nótá hangja:

„Csapj fel ücsém katonának, Jobb dolgod lesz, mint apádnak...” stb.

És a Kossuth Lajos mennyeket ostromló szavai hadi sorba állítottak aggot, fiatait és serdült ifjút. — de az útszéli, sötét erdők sűrűjében tanyázó szegény legényeket is kísáta a sűrű bokor fedte lombátrák alól a minden rossz érzelmét porba tipró — hazaszeretet.

Harcoltak is derékasan a szegény legények. Mondhatni olyanok voltak az osztrák armádiára nézve, mint saskeszeji a menekülő vadra. Ahol ezek a vérszomjas útszéli legények pályával, baltával, pisztollyal lecsaptak, mint felhők között keringő heja áldozatára, ott az ellenség megtorpan s aztán futva kereste az egérutat. Rettenthetetlen harcások voltak a szegény legények.

A Szolnok alatt vívott csatában állított homlokukkal halva találtak egy

úrvalányhajas, pörgekalapu szegény legényt. Szép, férfias arcát nem volt képes eltorzítani a halál. Semmi irás nem volt nála, csak egy vászonzacskó volt nyakába vetve s a zacskóban egy pár aranyozott leány hajszál... A Kalmár Boreza selymes hajfűrtjéből.

A hetvenes évek elején a debreceni főtéren volt egy gyógyszerész: a Tamásy-féle. Széles költépeső vezetett a gyógyszerészárba, míg a kirakat előtt hasonló költépeső volt elhelyezve. A debrecenieknek már fel sem tűnt, hogy a kö felhőgóra minden reggel letelepszik egy őszbevegült, ráncosképű öregasszony, ki sovány, csontos ka járt kinyújtva, zavart tekintettel fordult a járókelők felé:

— Csak egy krajcárt instálom, csak egy falat kenyert...

A szép Csajkáné volt.

Pár krajcárt összekelölt, támo-
gó léptekkel kereste fel a regélét és rekedt kacagással mutogatta régi fényképét, abból az időből, mikor ő még nagyon szép asszony volt s mikor az a Kádár Pista nem hajlott a szóra...

Olyan a Nemezis, mint az árnyéknyomon követi a bűnözőt...

(Vége)

az igazságügyi kormány a tagosítás kérdésének megoldását. Ez ország ekzsztenciája mezőgazdasági területen nyugszik. Minden osztálynak életforrását a mezőgazdaság alkotja. Ennek a kérdésnek megoldása olyan gazdasági előnyöket jelent, amit kelőképpen kifejezni nem is lehet.

Az esküdtbírók kérdésétől lehet jogi és politikai vonatkozásban beszélni. Ez a kérdés a múltban is rendszerint politikai kérdés volt. — Egyetlen komoly és reális eredmény az esküdtbírók működése tekintetében az, hogy mentesíti a bíróságot a politikától. Nem teheti magáévá azt a megoldást, hogy a bíróságoknak a politikától való mentesítése mindennél többet érne, mert ez annyit jelent, hogy vesszen az igazság, csak a bíróság mentesüljön a politikától. Az esküdtbírók működésének eredményessége nyugodt időben nem csak biztosítva. A legutóbbi forradalmi esztendő egyáltalában nem voltak alkalmasak az esküdtbírók működésére. Még ma sem meri állítani, hogy elérkezett ennek az ideje, azonban az a szándéka, hogy a sajtó ügyekben, a sajtó jogról szóló törvényben, próbaképpen visszaállítja az esküdtbíráskodást, bizonyos időre, annak megállapítása céljából, hogy vajon megvan-e ma már a nemzet nyugalma annyira, — hogy a bíróság megfelelően hivatásának. (Helyeslés.)

— Elismeri, hogy a sajtószabadság terén a korlátozások háborus rendelkezések és a büntető-novellában akként kíván intézkedni, hogy a lapbetiltások ügyét a közigazgatási bíróságok kezébe áttegyék a bíróságok kezébe. A tiltott közlés már békevilágban is megvolt. Elszaporodásának oka a lapok versenyében és szennyező hajhászásában rejlik. Maga a komoly sajtó is elítéli ezt az eljárást.

— Ami a nemzetgyalázási perek számát illeti, statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a legutóbbi esztendőben ezek jelentősen csökkentek. Ugyanez áll a kormányzósági pereknél is. A kegyelmi kérvényeket a maga részéről mindig a legliberálisabban kezelte.

— Ezután megvédte a miniszter az igazságügyminiszterium tisztikarát egyes elhangzott támadásokkal szemben, majd statisztikai adatokkal igazolta, hogy fulterhelt munkaviszonyokkal küzdök a bíróság, amely átlagosan 62-68 százalék munkatöbbletet végez, megcsökkent létszámmal fogva, békebeli munkájához képest.

Az igazságügyminiszter kijelentései az ügyvédi karról

Pesthy Pál igazságügyminiszter ezután elismeréssel emlékezett meg a bírói, ügyvédi és közjegyzői karról s működésükről. Hangsúlyozta, hogy az ügyvédi kar anyagi helyzetének biztosításáról gondoskodni kell. Az ügyvédek száma nagy mértékben elszaporodott, az ügyek száma viszont csökkent. Megfelelő arányosításról kell gondoskodni. Az ügyvédi testület meghatározott létszámmal, zárt testületté kell tenni. Nem vezeti őt

egyéb, mint az ügyvédi testület színvonalának megőrzése és biztosítása. Megemlékezett a budapesti ügyvédi kamara legutóbbi közgyűlésén törtétekről. Méltatlannak tartja az ügyvédi kamarához azokat a kijelentéseket, amelyek ott történtek. Ha azt látná, hogy valamelyik ügyvédi kamara túllépve hatáskörét, célszerűen pártpolitikai kérdésekkel foglalkozik, felügyeleti jogánál fogva meg

teszi a szükséges intézkedéseket.

Végül hangsúlyozta, hogy elhatározásaiban és intézkedéseiben mindig a nemzet összérdeke irányítja s ezért kéri a bizalmat és a költségvetés elfogadását.

A Ház általánosságban elfogadta a tárca költségvetését.

Ezzel az ülés délután 6 órakor véget ért.

2 millió, legfeljebb 2 millió 400 ezer pengőbe kerül a debreceni vásárcsarnok

Tanácskozások Sebestyén építész terve felett

Borsos József műszaki tanácsos a tegnapi délelőtt tartott tanácsülésen bemutatta a vásárcsarnok előzetes tervét, melyet székelyhidasi Sebestyén Lajos építész készített. Az előzetes tervre a polgármester megjegyezte, hogy nem lehetne-e az épület frontját valamivel szebbé, hatásosabbá tenni. A részletekbe menő vita előtt tárgyaltak arról is, hogy biztosítani kell minden körülmények közt a vagonok beállításának lehetőségét. Miszty főügyész felvetette azt az ötletet, nem lehetne-e a Bádogos utcai részen bevinni a kocsikat, melyeket esetleg villamos mozdonyval tolatnának.

A tervekhez, melyek természetesen semmi kötelezettséget nem jelentenek még a városra nézve, Sebestyén kisérő levelet is csatolt, amelyben pontosan megírja a vásárcsarnokra vonatkozó összes részleteket. Véleménye szerint 2 millió, legfeljebb 2 millió 400 ezer pengőbe kerül az

építkezés.

Borsos József műszaki tanácsos a terveket és rajzokat pontosan, részletesen megmagyarázta a tanács tagjainak. Természetesen felmerült az a helyes gondolat, hogy jó volna másik szakértőt is meghallgatni a tervezésre és berendezésre vonatkozólag. Előbb azt gondolták, helyes lenne, ha a budapesti vásárcsarnok igazgatójához fordulnának, de végül mégis úgy döntöttek a polgármester javaslatára, hogy megkeresik Vajna Ede kormányfőtanácsost, a városi közlelmzési ügyosztály vezetőjét, hogy adjon tanácsot, kihez fordulhatna a város, mint megbízható szakértőhöz.

A polgármesternek ugyanis az az álláspontja, hogy évszázadokra készül ez az épület, tehát sem a néhány milliós szakértői díj, sem a néhány heti késedelem nem jöhet figyelembe.

Nagy vita a jog és pénzügyi bizottságban arról, hogy mit kap Debrecen és mit Szeged

Csak akkor építteti fel a város az új tanyai iskolákat, ha a kultuszminiszter a segílyt megadja

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 4 órakor a Városháza tanácsstermében dr Vargha Elemér főjegyző elnöklésével ülést tartott.

A tárgysorozat első pontját dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok terjesztette elő, a kultuszminiszter leiratát a debreceni 10 új tanyai iskola létesítése ügyében. A kultuszminiszter, mint azt már többször megírtuk, a költségek egyharmad részét vállalja. A 10 iskola a következő helyeken épülne: Balmazújvárosi—Szoboszlói-ut, Ondód, Bellelegő, Dombostanya, Pacz alsó része, Haláp déli részén két iskola, Tógláskertben, Ujföld és Kismaes.

A tanyai iskolák sorsa, helyesebben a kultuszminiszternek Debrecennel szemben tanúsított magatartása keserű vitát provokált a bizottság tagjai között. — Csűrös tanácsnok az ügy ismertetése után előterjesztette javaslatát, amely szerint a bizottság indítványozza a közgyűlésnek, hogy a miniszter leiratát vegye tudomásul és az is-

kolák felépítését a város határozza el. Bizzák meg a tanácsot a helyek pontos kimérésével, költségvetés és kiirási művelet elkészítésével.

A megindult vitában elsőnek Balogh István földbirtokos szólalt fel: Szeged város határában — mondotta — mintegy 80 állami tanyai iskola van. Itt Debrecenben talán 14 a tanyai iskolák száma. Csűrös: Most már 21 van.

Balogh: Hát mondjuk, hogy 21. 160 ezer hold területe van Debrecen határában, tehát már nagyon indokolt a város kérése, hogy ha már mi nem lehetünk abban a helyzetben mint Szeged, tudniillik, hogy meg sem közelíti a mi iskoláink száma a Szegedét, de legalább az építési segílyt adja meg a miniszter. Nagyon helyesnek tartanám, ha a közgyűlés olyan feliratot terjesztene fel a kultuszminiszterhez, hogy más városban ilyen nagy határterületen sokkal több tanyai iskolát állítanak fel, adjon tehát határozott választ és ígéretet a miniszter, amelyet még

ebben az évben be is vált. Mi, akik kint járunk a határban, tudjuk, hogy nagyon szükséges az állami tanyai iskolák felállítására. — még pedig minél nagyobb számban.

Dr Magoss György polgármester: Tavaly is megtették velünk, hogy építették 3 iskolát s megígérték a költséghez való hozzájárulást. Hiába fenyegetőztünk akkor, hogy beszüntetjük az építkezést, ha nem adják az ígért segílyt, mégis csak most áprilisban kaptuk meg a pénzt. Szegedtől nem kívánt egyebet a kultuszminiszter mint fuvart és napszám-bérek viselését. Szegedtől csak 20 százalékot kért, tőlünk fuvart napszámot és a költségeknek ezzel szemben csak egyharmadát helyezi kiállításba. Ez nem egyenlő mérték. Az igazság érzete az embernek azt kívánja, hogy megmondjuk a miniszternek, tessék egyforma mértékkel mérni. Ujabbán hallottam, hogy csak most adott Egernek 9 milliárdot iskolákra és tavaly is nagyobb összeget adott. Az nem lehet, hogy az ország pénzéből ajándékokat osztogathasson a miniszter bárkinek is. — Tessék végre sarkára állni a törvényhatósági bizottságnak. (Zajos helyeslés.)

Markovits: Más téren is ilyen álláspontot kellene elfoglalni a városnak a kultuskormányval szemben. Nagyon szeretném, ha a városi tanács és a polgármester ur öméltsága ezt az erélyes hangot más téren is érvényesítené a kultuskormányval szemben.

Freund Jenő: Ez nem politika: Épen itt kell azt hangoztatni, ahol alkalom van rá.

Markovits: — Én nem vagyok egyetlen politikai pártnak sem tagja, én nem politizálok.

Balogh István: Meg kell erélyesen nyilatkoznunk.

Vásáry József földbirtokos a polgármester indítványát teszi a magáévá. Nagyon helyénvaló dolog, ha rámutatnak arra, hogy ideje volna, ha egyenlő mértékkel mérne a kultuszminiszter a városoknak. Nem is lehet követelni, hogy a gyerekeket iskolába járassák, ha télvíz idején 7 kilométerre kell menniök az iskolába. Itt is úgy állítsák fel az iskolákat mint Szegeden.

Dr Magoss György polgármester: A város a maga részéről mindent elkövet. Előkészíti az építésre teljesen az ügyet, azonban azt csak akkor fogantatosítja, ha a miniszter a megígért segílyt megadja.

A bizottság Magoss György indítványát elfogadta.

ELVISELHETETLEN SZARAZSÁG ROMÁNIÁBAN

Bukarest, május 3. Romániában pár hét óta elviselhetetlen szárazság uralkodik. Ha ez az időjárás tovább is így marad, úgy az ideai gabonatermes úgy mennyiségileg, mint minőségileg jóval mögötte fog maradni a tavalyinak.

Női kalap készítőnőknek nagy választékban olcsó, angross árban a **KALAPÜZEM**-ben **Piac uca 9 szám.** Fejfelvarrás Anitta gépen!

Szalmabortnik
Filc Capleinek

Magoss György polgármester: Integritásunk helyreállításáért a kultura terén kell felvenni a küzdelmet

Dohnányi Ernő diszpolgári oklevelének átadása

Dohnányi Ernő dr. diszpolgári oklevelének átadása tegnap délelőtt fél tizenegy órakor történt meg, ünneplés keretében. Ez alkalomra meghívták dr. Hadházy Zsigmond főispánt, dr. Tüdös Kálmán kormányfőtanácsos tisztifőorvost, dr. Kuthy Sándor ügyvédet, P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgatót, akiken kívül megjelent a tanács teljes számban és a városi tisztikar sok tagja.

Fél 11 előtt érkezett meg a város-
háza dr. Dohnányi Ernő feleségével, akikért Csűrös Ferenc kulturatanácsnok ment el s kísérte a város-
háza.

A tanácsterembe lépő Dohnányit a jelenlevők lelkes tapsal, éljenzéssel köszöntötték, majd Magoss György dr. polgármester üdvözlő beszédet intézett Dohnányihoz.

MAGOSS POLGÁRMESTER
BESZÉDE.

— Méltóságos uram! Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága Méltóságodat a múlt esztendőben városunk diszpolgárává választotta meg és a tanácsot megbízta azal, hogy az erről szóló oklevelet készíttesse el és ennek az oklevélnek méltóságod részére leendő átadásáról gondoskodjék.

— A mi törvényhatóságunkat erre az elhatározásra kettős elgondolás vezette. Az egyik az volt, hogy mint a magánéletben az egyes embernek, aki a társadalomban számottevő eredményeket kíván elérni, úgy a nemzeteknek is, amelyek a népek társadalmában fennmaradni akarnak, érvényesíteni akarnak, egy magasabb célt, szempontot, a nemzetnek egy szent ideát kell folytonosan szem előtt tartania.

— Mi reánk, a Csonkamagyarország határai közé szorított magyarságra nézve ez a szent ideál: a *Trianonban szétszaggatott területi és nemzeti integritásunk helyreállítása*. Ez az a cél és az az ideál, melyért minden magyar embernek nemcsak dolgoznia, nemcsak küzdenie, vagyont, életet áldoznia is érdemes, de egyenesen becsülethelyi kötelesség is.

— A másik elgondolás, amely a törvényhatóság határozatának alapját képezte, az volt, hogy ezért a nemzeti szent ideálért harcolni, fegyverekkel küzdelembe bocsátkozni, a ma adott nemzetközi helyzetünkben, a nemzet létérdekét veszélyeztető vállalkozás volna.

— De van egy másik tér, amely terén lehet, kell a siker reményével a küzdelmet felvenni és ez a kultura tere és az eszközök a kultura eszközei. Mert hiszen a történelem számos példát mutat fel arra, hogy ha egy magasabb kulturájú népet meghódított az alacsonyabb kulturájú, lassacskán a hódító annak erkölcsi befolyása alá kerül, sőt arra is van példa, hogy a magasabb kulturájú meghódított nép magába olvasztotta az alacsonyabb kulturájú hódítót. Elég legyen ennek igazolásul az első történelmi példát felhoznom, amikor a nagyobb műveltségű görög népet a rómaiak meghódították és amikor a görögök nemcsak a maguk teljes gazdasági rendszerét, filozófiájukat, de vallásukat is rákörojták az alacsonyabb műveltségű hódítóra, annyira, hogy nem sokkal a hódítás

után történelemírő ma is helytállólag állapította meg, hogy a legyőzött Görögország a büszke, gögös győzött hatalmába került.

— Most már, ezeknek az átgondolása után, a törvényhatóság ugyszólván magától, önként jött arra az utra, hogy kikeresse a ma élő nemzeti generációból azokat a férfiakat, akik a magyar kultura fejlesztése és külföldön való megismertetése, terjesztése terén legtöbb és legeredményesebb munkát végezték. Mert hiszen a kulturának minden kétségen felül kiegészítő legmagasabb részét a zenekultura képezi egy nemzet műveltségében, mely zene minden népnek az életében, társadalmi, nemzeti, vallási életében mindenkor nagyon jelentős szerepet és hivatást töltött be. Amely zenekulturáról nem habozom megállapítani azt sem, hogy ez minden nemzet kulturájának legmagasabb rétege, legfelsőbb csúcspontja, mert hiszen ami gondolatot, ami érzést a költő tollával, a szobrász vésőjével, a festő ecsetjével kifejezésre juttatni nem tud, mindazokat a zene századokra hozzáférhetővé teszi.

— A mi törvényhatósági bizottságunk azok között a férfiak között, a kik zenekulturánk fejlesztése, ismertetése és terjesztése között legtöbb és legeredményesebb szolgálatot teljesítették, — méltóságodnak nagyrabecsült személyét választotta ki egyikéül, olyanul, aki iránt hálás elismerését és köszönetét kívánta kifejezni és akinek hálája jeléül a legmagasabb kitüntetés: a városi diszpolgárságot kívánta juttatni, amit adni módjában állt.

— Amikor én most méltóságodnak az erről szóló oklevelet szerencsés vagyok a város közönsége nevében átadni, kérem méltóságodat, fogadja ezt mitőlünk olyan szeretettel, amilyen szeretettel és tisztelettel adjuk. Kérem a jó Istent, hogy eddigi áldásos működésének tovább folytatására adjon méltóságodnak hosszú életet, erőt, egészséget. Szívem teljes melegével üdvözlöm méltóságodat, mint társadalmunk diszpolgárát.

DOHNANYI VÁLASZA.

A meleg üdvözlésre Dohnányi meg hatott szavakkal válaszolt:

— Méltóságos polgármester ur, tisztelt uraim! Valóban büszkeséggel tölt el engem, hogy Debrecen városa méltónak tartott, hogy polgárai so-

Görög, Levantei, Zimocca és amerikai

szivacsok

nagyválasztékban megérkeztek. — Különleges célokra alkalmas válogatott darabok, mint:

férfi- és női fürdőszivacsok, továbbá autó- és kocsimosó-, táblatorló iskolai szivacs, finom forma, női pipere, szem- és gyermek szivacsok. Ablaktisztító, festő- és egyéb technikai célokra alkalmas szivacsok nagy választékban. Gyáraknak, kereskedőknek, mestereknek árendemény.

Kontsek Géza k. r. t.

Főtüzlet: Kossuth-u. 15.
Telefon 22.

Fióküzlet: Ferenc József ut 22-24.
Telefon 1003.

rába befogadjon. Büszkeséggel tölt el éppen azért, mert Debrecen városa az a város, amely vidéki városaink között az utóbbi esztendőben úgy testi, mint szellemi téren, a legnagyobb előhaladást tette. Ezt nagyrészt polgármester urnak köszönhetjük és azoknak a faktoroknak, akik a zenei élet elején állnak. A város külső képe rendkívül sokat fejlődött és éppen így kulturája is. Erről alkalmam volt tegnap meggyőződni, amikor olyan nehéz zeneművet, amely

nem olyan könnyen érthető, megnyírt befogadta a közönség és megnyírt megértette azt.

— Nem vagyok a szavak embere és kérem, fogadják leghálásabb, igazán szívemből jövő hálás köszönetemet ezért a nagy kitüntetésért, melyben részesítettek. (Zajos taps, éljenzés)

Dohnányi és felesége az átadás után néhány perccel még a tanács körében töltöttek, azután eltávoztak.

Munkanélküliek küldöttsége Petry Pál államtitkárnál

Debrecenben ezernél több szakmunkás van munkanélkül -- Az államtitkár kijelentette, mindent el fog követni, hogy az egyetemi építkezés kezdetét vegye

A debreceni munkanélküliek aból az alkalomból, hogy Petry Pál kultuszminiszteri államtitkár Debrecenben időzött, felkeresték őt a főispáni hivatalban és arra kérték, hogy a maga hatáskörében kövessen el mindent, hogy az egyetemi építkezés mielőbb kezdetét vegye, s sürgesse meg a kultuszminisztériumban a városi közgyűlés azon határozatának elintézését, amelyet az egyetemi építkezés költségeihez való hozzájárulás ügyében hozott. — A küldöttség tagjai elmondották hogy még mindig 1000-nél több ipari szakmunkás van munkanélkül, s ezeknek a helyzete rendkívül kétségbeesztő, és hónapok óta

csak különböző ígéreteknek kapnak az egyes hatóságok részéről.

Az államtitkár kijelentette — hogy a maga részéről mindent el fog követni, hogy az egyetemi építkezés a lehető legrövidebb időn belül kezdetét vegye, — s a küldöttség fogadásánál jelenlévő főispán is kijelentette, hogy a napokban feltétlenül le fog érkezni a kislakások építésének jóváhagyása a belügyminisztériumból, amely esetben nyomban összehívják a városi rendkívüli közgyűlést, hogy az építkezés azonnal megkezdhető legyen, s közzölte továbbá, hogy a városnak az építkezéshez is még ez évben feltétlenül hozzákezdendek.

A református főgimnázium cserkészünnepélye

Lázasan folynak az előkészületek a 172. számú
Erő csapat öt éves jubileumára

Már megemlékeztünk arról a nagyszabású ünnepélyről, amelyet a hét szombatján rendez meg a ref. főgimnázium cserkészcsapata, első fogadalom-tételének öt éves évfordulója alkalmából.

Az ünnepély mint már megirtuk, két részből fog állani: a délutáni ünnepélyből és az esti táborüzből.

Ezek műsorát, nagy vonásaiban most hozzuk az érdeklődő közönség tudomására. Délután félötől hét óráig: Felvonulás. — 2. Gyors táborépítés. — 3. Zászlófelvonulás. — 4. A cserkészek fogadalomtétele. b) kiscserkészek ígértetése dr. Rácz Lajos ker. elnök előtt. — 5. Cserkészinduló. — 6. Versenyek: a) megfigyelésből, b) kézügyességből, c) főzészől. d) kringelinozásból. — 7. Játékok. — 8. Jelenetek. — Este vacsora 7-től fél 9-ig a torna csarnokban berendezett büffében. Ételekről és italokról a cserkészszakmák gondoskodnak

A vacsora ideje alatt a közönséget a cserkészek gazdag műsorral szórakoztatják. Fél 9-től 10-ig táborüzb, (külföldön és később közlendő műsorral).

2. Zászlófelvonás.

Ezuton is felhívjuk a közönség figyelmét a széknek ígérkező ünnepélyre. — *Helytak:* Zsöllye 1.50 pengő. Számolt üldhely 1 pengő. Állóhely 50 fillér. Diákjegy 20 fillér. Jegyek Csálhynál és a cserkészcsapatnál.

Büffett a cserkészünnepélyen

A cserkészfiúk szülei egyik értekezletükön elhatározták, hogy az ünnepély alkalmával büffét rendeznek be. Már is folynak a mamák részéről az előkészületek.

A büffé jövedelme is a főgimn. cserkészcsapatának szükségleteire, vagyis a sátrak és egyéb felszerelési tárgyak beszerzésére fordították. Tehát illő, hogy ezt a célt a szülők s az ifjuságnak — a jövő reményességének barátai — támogassák.

Éppen ezért szeretettel kérünk mindenkit, akiknek cserkészfiúi voltak, — vagy lesznek, vagy akik a ref. főgimn. és annak cserkészcsapata iránt rokonszenvvel viseltetnek, szíveskedjenek a büffé részére adományokat küldeni.

A küldemények mindenki által máj. 7-én, szombaton délelőtt 9 órától, délután 3 óráig küldendők a ref. főgimnázium tornatermébe a Büffetbizottsághoz.

Küldhető: sütemény, torta, hideg sülték, szendvics (ezek papirtálcán és névjeggyel ellátva) aztán gyümölcs-neműek, cukor és a közönség szükségleteire bor, sör, stb. Elfogadunk pénzü adományokat is.

A Büffetbizottság nevében tisztelettel kér a fentiekre mindenkit:

Dr. Sallay Lajosné
a Büffetbizottság elnöke

Valószínűleg megszüntetik az autóbusz-forgalmat a monostorpályi uton, mert kevés az utas

AZ AUTOBUSZOKAT A TISZTVISELŐTELEPTŐL A NYILAS-TELEPIG JÁRATJÁK 15 PERCES IDŐKÖZÖKBEN

Gál Samu, a HÉV igazgatója tegnap délelőtt megjelent a városi tanács ülésén s több kérelmet terjesztett elő. Ugyanekkor szóba került az autóbusz által fölvert por ügye is. Gál Samu igazgató megjegyezte, hogy a monostorpályi autóbusz járatot valószínűleg megszüntetik, mert olyan kevés utas veszi igénybe, hogy nem érdemes fenntartani. Leszállították minden vonalon a viteldiákat is és most még áldozatok árán is egy darabig megpróbálják a vonalat fenntartani. Ugy látszik, hogy ez a járat nem képez közlekedési igényt — szemben a Nyilas-telepi vonallal, mely jobban kifizeti magát, ahol tehát valószínűleg szükség van az autóbuszra. A monostorpályi uton

csak vasárnap veszik fokozottabban igénybe az autóbuszt, amikor kocsikázni viszik a gyermekeket. Ha sor kerül a Monostorpályi uti járat megszüntetésére, akkor a Széchenyi uti autóbuszt a Tisztviseelő-teleptől a Nyilas telepig járatják, úgy, hogy ezen a szakaszon két autóbusz bonyolítja majd le 15 perces időközökben a forgalmat.

A portalanításra vonatkozólag dr. Magoss György polgármester megjegyezte, hogy ezen nem lehet más képpen segíteni, csak úgy, ha portmentes burkolattal látják el az utcákat. Külföldön is külön autó utakat építenek és cement vagy bitumenes kövezetet, vagy pedig aszfaltot használnak.

Debreceni távirászkok készülnek a nemzetközi táviró versenyre

Néhány hét múlva lesz az olaszországi Cornóban a nemzetközi táviróverseny, melyet minden ötödik évben tartanak meg. — Erre nagyban készülnek a magyar távirászkok is és országos verseny keretében válogatják ki a legjobb versenyzőket, akik aztán sikerrel vehetnek részt a nemzetközi mérkőzésen.

Az országos versenyt kerületi versenyek előzik meg. A debreceni postaigazgatóság kebelében e hó 2-án folyt le a kerületi verseny Debrecenben dr. Nagy Sándor tanácsos vezetése alatt. A verseny eredménye a következő:

Hughes rendszerű gépen: I. Eisel Árpád (Debrecen), II. Szilágyi József (Nyiregyháza), III. Frank

Zoltán (Debrecen).

Morse rendszeren: I. Várady Károly (Debrecen), II. Ketzinger János (Nyiregyháza), III. Hack Erzsébet (Debrecen).

Kopogó rendszeren: I. Gavallér József (Debrecen), II. Ketzinger János (Nyiregyháza).

Eiselt eredménye országos viszonylatban is kitünő, de azt még a hátralévő időben javíthatja is. — Megemlítendő, hogy Várady Károly a Morse rendszeren már negyedik éve tartja az első helyet az országban, — és Gavallér is az elsők között áll. — Ugyenformán a debreceni távirászkok szép reményekkel indulhatnak nemcsak az országos versenyre, hanem a nemzetközi versenyre is.

Méhely professzor szerint a debreceniek vére olyan mint a balkáni zsidóké

Méhely Lajos professzor, az ismert fajvédő tudós, akinek kedvenc vesszőparipája az általa felállított fajelmélet, legutóbb ismert kedvenc témájáról tartott előadást ezúttal a Tudományos Akadémián, a „vércsoportok faji jelenségeiről” címmel.

Méhely professzor miután odadörögte kedvenc elméletének ismert érveit, így folytatta:

— Mi sors vár arra a gyermekre, aki ellenséges vércsoportok keveredéséből származik a világra — veti fel a kérdést Méhely — és adja rá a feleletet. — Jobb lett volna nem megszületnie. Két lény keveredik benne, sem testileg sem lelkileg nem lesz sohasem ép emberré.

Ezekután egy sereg embernek igazságát szolgáltatta Méhely Lajos, elsősorban Gobineau grófnak, aki megállapította, hogy az államok minden szerencsétlenségének a faj keveredés az oka. Udvariassághoz még Darwinnak is átnyújtotta az elismerés pálmáját.

Most következik Méhely Lajos fejtegetésének legmegfelelőbb része. Elismeri, hogy ezek a vércsoportok minden népnél előfordulnak, tehát tudományosan aligha lehetne a fajukat szétválasztani. Ellenben segítségül vesz két ősfajtát, amelynek keveredési aránya adja meg az egyes fajok alaptulajdonságait. Megvizsgálták a legkülönbözőbb

országokban a lakosság vérindexét, így például Verzar tanár Debrecenben is megmérte ezt. Ez a vérindex 1.6 a megvizsgált debreceni magyaroknál. Szépek és elismerésre méltók Verzar kutatásai de módszerinté tévedést követett el, — mondja Méhely — válogatás nélkül vizsgálta antropológiai meghatározások semmibevevásával, a debreceni polgárokat. És így helyes, Méhelynek megfelelő arányszám helyett mítsem számitó középértéket kapott. A debreceni magyarok vérindexe hajszálnyira meg egyezik a balkáni zsidók, vagy az afrikai bushmanok vérindexével.

Másutt is történtek ilyen meglepések a vizsgálatoknál, így például a mongol lappok vérindexe egyáltalában nem mongolos, hanem teljesen hasonlít a szomszédos svédokéhoz. A dánok vérindexe ugyanaz, mint a szerbeké és így tovább és tovább. Ezek a jelenségek természetesen elszomorítják Méhelyt, aki azonban továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy a vér struktúra a fajnak jellemző tulajdonsága.

— Én magam is végeztem vizsgálatokat néhány száz magyar diákon, vérvizsgálatot és antropológiát, de abba

Felhőnemű legolcsóbb árban Wernernél

hagytam. Kiderült, hogy az antropológiai jelenségek és a vérstruktúra között semmilyen összefüggés nincs és megmondtam asszisztenseimnek, egy ilyen kevert népséggel nem megyünk semmire.

Mindezek után a zsidók vérügyére is rátér.

— Senkit se tévesszen meg az, hogy

Egy előkelő fővárosi ügyvéd agyonlőtte magát, mert unalmasnak találta az életet

Budapest, május 3. Délben 12 órakor, a Falk Miksa utca 22. számú házban levő ügyvédi irodájában fölbőltte magát Halász Gyula dr. ügyvéd. A mentők azonnal kiszállították a helyszínre, azonban a tragikus véget ért ügyvéden már nem segíthettek. A mentőkre már csak az a feladat várt, hogy eszméletre térítsék a gépirónót, akinek egész délelőtt még kereseteket díktált az ügyvéd, miközben hol a szájába dugta a revolverét, hol a halántékának irányította, míg egyszerre csak elsütötte és holtan bukkott a pamlag mellé.

Halász Gyula három nap óta állandóan magánál hordta revolverét és családja és ismerősei legna-

a zsidók településük helyén mindenütt átveszik a vendéglátó nép vérstruktúráját. Ez csupán a társadalmi szelekció gyengeségét bizonyítja. A vendéglátó nép összekeveredik a befogadottal és a magyar nemzetek vérosszetétele átszámazik a zsidókra.

A fajvédő professzor előadása ilyen módon folyt tovább.

gyobb csodálkozására beszédközben olykor-olykor elővette a revolvert, halántékának irányította, szájába vette és nevelve azzal ijeszgett a körülötte állókat, hogy rögtön jöbje lövi magát.

Mikor barátai faggatni kezdték, hogy mi készteti őt erre, szokott módján, nevetve jelentette ki:

— Ugyan gyerekek, nevétséges ez a kérdés, hát nem vesszitek észre, hogy mily pokolian unalmas az az élet, oly rettenetesen unalom, hogy igazán nem látom be, miért kellene tovább élnem. Egyébként is negyvenhárom éves vagyok, mondhatom, eleget éltem.

Egy álnévre szóló utlevéllel segítették Amerikába barátjukat

Nyiregyházi szerkesztőségünk jelenteti: Az északamerikai Egyesült Államok kivándorlási biztosának feljelentésére a nyiregyházi kir. ügyészség vádat emelt Molnár Mihály kisczagda, Kicska Sándor kerékgyártó, Gyarmathy György volt községi irnok, Tóth Gyula községi albiró jánkii (Szatmár megye) lakosok ellen, kik a vád szerint hamis közokiratok megszerzésével és kiállításával segédkeztek nyújtottak Vicsotka György jánkii lakosnak, hogy Kicska Sándor néven a hamis utlevéllel ott lakó szüleikhez kivándorolhasson.

A nyiregyházi kir. törvényszék Kosinszky-tanácsa tegnap tárgyalta ezt a bűnügyet.

Elsőnek Gyarmathy György volt községi irnokot hallgatta ki a törvényszék. Beismerte, hogy kiállított és jogtalanul aláírt két okiratot, melyek az utlevél hamis néven való megszerzéséhez voltak szükségesek, de tagadta, hogy ezért pénzt kért, vagy kapott. A csendőrség előtti tett vallomását, melyben beismeri, hogy átvett kisebb összeget, visszavonta. Azzal védekezett, hogy nagyon sajnálta Vicsotka Györgyöt, ki nélkülözésnek kitéve tengődött a faluban, holott édesatyja Amerikában gazdag ember és fiát csak azért nem tudta eddig kivinni, mert az iratok rendetlenül érkeztek meg.

Molnár Mihály Vicsotka György rokona és gyámja azzal védekezett, hogy már ne tudott mit tenni a züllés útján levő Vicsotka Györgygyel. Ezért segített annak kivándorlási tervét előmozdítani.

A következő vádlott Kicska Gyula amerikai születésű fiatalember, kinek születési bizonyítványa segítségével sikerült kijutni Amerikába Vicsotka Györgynek.

Azzal védekezett, hogy mikor születési bizonyítványát Vicsotkának átadta, alig töltötte be 15. évét és gyerekek eszével nem tudta, de nem is kérdezte, hogy mi szükség van az ő bizonyítványára.

Tóth Gyula községi esküdt azzal volt vádolva, hogy a bíró távollétében aláírta és lepecsételte a Gyarmathy György által kiállított hamis okiratot. Kijelentette, hogy nem volt tudomása az általa aláírt okirat ha-

misságáról.

Kovács Gyula községi jegyző igazolta Gyarmathy György jóhiszeműségét. Vallomása a többi vádlottra nézve is jelentősen enyhítő volt.

A törvényszék azzal az indokolással, hogy a vádlottak által elküldött cselekmény, csak mint elévült háttér-idejű vétség büntethető, a vádlottakat felmentette, az Amerikában levő Vicsotka György ellen pedig az eljárást kézrekerüléséig megszüntette. Az ügyész felebbezett.

TAVASZI óriási választékaan érkeztek KALAPOK Wernerhez

A VÁROSI TANÁCS ÜDVÖZÖLTÉ LÁSZLÓ MIKLÓS ALTÁBOR-NAGYOT

Debrecen város tanácsa tegnap déli előtti ülésén elhatározta, miszerint László Miklós altábornaggyá történt előléptetése alkalmából üdvözlí. A város a következő iratot intézte László altábornaggyhoz:

„Vitéz László Miklós altábornaggy urnak. Helyben. A városi tanács örömmel értesült arról a kifüntetésről, mely nagyméltóságodat altábornaggyá történt előléptetésével érte és ebből az alkalomból őszinte szívből és tisztelettel üdvözlí méltóságodat.

Kelt Debrecen város tanácsának 1927 május 3-án tartott üléséből.”

Nyakkendő gességek Weineinél

OLCSÓBB LESZ A DENATURÁLT SZESZ

Budapest, május 3. Az országos szesz értékesítő r.-t., folyó évi május hó 3-án tartott ülésében a denaturált célokra szolgáló szesz alapárát, olyan mérvben szállította le újból, hogy ennek folytán a kész denaturált szesz nagyban, vagy legalább is öt barrel egyszeri vételnél az eddigi 88 pengő helyett 73 pengőért lesz kapható hektoliterenként. Ez az ár esőkkentés módját nyújt arra, hogy a drága porosz szén és román fa helyett, denaturált szesz legyen felhasználható főzésnél.

Evangélikus ünnep Békéscsabán a debreceni evangélikus templom javára

Farkas Győző előadása

A Debreceni Egyetemi és Luther Szövetség vasárnap délután, a békéscsabai főgimnázium dísztermében szépen sikerült műsoros estélyt rendezett. Az ünnepélyt megelőzőleg, a délelőtti istentiszteleten zsufolóság megtelt templomban Farkas Győző a Szövetség díszelnöke hirdette az ígét, meggyőző erővel. A békéscsabai Iparos dalárda megkapó erejű bevezető éneke után, melyet Lukovitsky Endre karnagy vezényelt. Kocsisky Mihály a békéscsabai Luther Szövetség díszelnöke üdvözölte meleg szeretettel a debreceni vendégeket és az ünnepélyt megnyitotta. — Péterfy Iby komoly zenei tudásra valló igazi művelőzetet nyújtó klasszikus zongorajátéka után Farkas Győző tartotta meg értékes előadását „Nyugati üzenetek” címen. Nyugateurópai tanulmányutjának egyik másik kedves emléket osztotta meg hallgatóságával, a világot járt előadó. Szinte kézenfogva vezette hallgatóságát a württembergi vártemplomhoz, az egyszerű Luthher sírhoz, szegényházhoz, menedékhelyekre, azután a nyugati népek egy-egy szokását mondja el, melyek mindegyikének hatalmas erkölcsi indító oka van, mind megannyi tanulság a mi számunkra és követendő példa. Végül a dorni remetével való találkozásról szólt, aki azt mondta sorsáról: „Katona vagyok, engedelmességekem kell, Isten így parancsolt és én meghajolva engedelmességekem”. Ebből az óriás hitből mi is merithetnénk, hogy a Trianoni sötét sír előhalottja minél előbb éltető magasztosuljon. A kiváló előadó kedves közvetlenséggel, fordulatosággal, érdekességgel mindvégig lebilincselő előadását.

Küzdelem a vándorzászlóért az országos tanítóképző bajnokságon

Rekord a benevezésben

Szétrepültek a meghívók és a városi a zegész környéket megmozdította a leendő tanítók nemes versengése.

A meghívókról azonban sajnálatos tévedésből kimaradt, hogy a versengés kedvét egy gyönyörű selyemzászló fokozza, amelynek elnyerése, mind a 14 intézet ifjúságának az álma.

A debreceni ref. tanítóképző intézet igazgatójának felesége dr. Veress Istvánné, éjt-nappalt egygyé téve, fáradhatatlanul dolgozik azon, hogy a nemes szívű ajándék a napokban befejezést nyerjen.

A zászló fehérselyem a szélén kék kelyemmel dekorálva, paizs alakú. — Gyönyörű magyar motívumai, melyeket az intézet művész tanára G. Szabó Kálmán tervezett, arany himzéssel jutnak impozáns kifejezésre. Nagyszerű jelvény, de van is rajta munka elég.

Dr. Veress Istvánné nem egyszer adta tanujelét annak, hogy a diákoknak anyjuk helyett anya és meleg szívével hasonló tetteivel rászolgált arra, hogy az ő adománya a legbecesebb és legfőbb kincsek közé soroztassék. A vidékről a vándorzászló hírére fel is emelték a versenyzők számát, hogy minél nagyobb eséllyel harcoljanak az értékes díjjért. A helybeli iskola pedig nagyban reménykedik és azt akarja, hogy a nemes szívű mecénás ajándéka alatt vonulhasson haza, a küzdő térről.

A zászló felirata: „A jövő tanítói Debrecen. 1927.”

Ért, szünni nem akaró tapssal jutalmazta a lelkes közönség. Harsányi László a debreceni fiatal írók és költők legtehetségesebbjeinek egyike, néhány költeményét olvosta fel, melyekben lelkének mély vallásossága, majd végtelen vágya közlése, aztán boldog meglepedése és hálaadása válik költészeté. Minden egyes költemény őszinte elismerést és tetszést váltott ki. A dalárda frappáns dalegyvelege után Holik Sámuel rövid beszédben, tömören foglalta össze a Szövetség célját, az ifju hivatása a nemzeti és egyházi munkálkodásra való előkészítés és ennek a két irányú munkáságnak oly tökéletes harmoniában kell lennie, hogy elválaszthatatlanok legyenek.

Magyar Mihály Vecsey Velse Trisréjét. Hubay hullámzó Balatonját és — Spiller Repülj fecske méjt játszott a hegedűn mély átérzéssel, forrott technikával. Tökéletes kísérletet adott a művészi értékű számokhoz Buday Márta. Mindkettőjüköt viharos ovációban részesítette a közönség. Csóváry Endre rapszódikus erővel szavalt a Végvári „Eredj, ha tudsz” című költeményét. Naggyörgy Sándort, ki szintén Buday Márta zongoraiséréte mellett csengő orgánával, gyönyörű színezéssel regös dalokat énekelt, percekig ünnepelték. Dr. Rell Lajos főgimnáziumi igazgató zárószavaiban köszönetet mondott a vendégeknek és sok sikert kívánt tovább munkájukhoz. Az ünnepély a Hymnus elénekével ért véget.

A tökéletes erkölcsi siker mellett az ünnepély jelentős anyagi eredményt is hozott a nemes célra: a debreceni új evangélikus templomra.

A Debrecenből megnyert méltóságok mellé a kultuszminisztérium képviselőiben még dr. Petri Pál államtitkár is megígérte lejárását, vagy helyettesét. Jön még Pestről Mezey Ferenc a Kiszos főtitkára is, ki szintén tanúja akar lenni a leendő tanítók küzdésének.

A Dóciában és a Szeftiben lázas készülődések folynak, most végzik gyakorlataikon az utolsó simításokat, mert régi jónevűkhöz méltón akarják a közönséget gyönyörködtetni.

A diákok szombaton érkeznek és a Kollégium ad nekik szállást. Vasárnap küzdenek, hétfőn már a Hortobágyot járják dr. Ecsedi István professzor kaulozásával. Lesznek a kirándulók kb. 230-an.

A helybeli tanítóság is impozánsan tüntet az első verseny mellett, mert a versenyen is és a kiránduláson is biz-

tosítani akarják azokat, akik az ő kezük-ből veszik át Magyarország reményességének a nevelését.

A verseny május hó 8-án lesz a DTE naggerdei sporttelepén, délután 4 óra-

kor, (délelőtti előmérkőzés!) ahol a helybeli vegyesdandár katonazenekar fogja felrészlítő ritmusokkal biztatni a küzdőket és gyönyörködtetni a megjelenteket.

Megszűnik a debreceni Royal kávéház

Bank és üzlethelyiségek lesznek a kávéház helyén
Kié hát a kávéház előtti kioszk?

Nagy feltűnést keltett a debreceni lapoknak az a híre, hogy a Royal kávéház vagy egészen, vagy üzlethelyiségekre felosztva kiadó.

A debreceni Royal kávéház egész darab debreceni mult füződik. Valamikor Hauer Berei idejében az előkelő társadalom legkedveltebb találkozási helye volt ez a kávéház. Különösen nyár idején, mikor mindenki a kávéház fogalommal lett kioskjába tódult, hogy cigánymuzsikát hallgasson.

Még Márkus Károly idején is jól ment a kávéház, melynek forgalma 1923-ban kezdett hanyatlani. A jelenlegi bérlő Hartmann Adolf 1923 októberében vette át a kávéházat, eleinte megtett mindent az üzlet fellendülése érdekében, de a közönség kiszokott innen és a zene elmaradásával a publikum is elmaradt. Ugyannyira, hogy az utóbbi hónapokban már ritka hollónak számított a vendég az egykori nagyforgalmu kávéházban.

Az épület jelenlegi tulajdonosa Klein Sámuel, mivel százalékos szerződési viszonyban volt kávéházi bérlőjével, felmondta a semmit sem jövedelmező szerződést és most vagy kávéház, vagy üzlethelyiségek alakjában akarja kiadni az épületnek ezt a részét.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni a háztulajdonos családjához közelálló személyiséggel, aki a következőket mondotta:

A kávéházi helyiség kiadó. Még áldozatra is hajlandók lennének, hogy a helyiség megmaradjon kávéháznak, mivel így fenmaradna az épületkomplexumnak eredeti jellege.

De eddig a kávéház fenntartására nem akadt egész komoly ajánlkozó. Targyalásokat folytattunk ez ügyben Schwartz Miklóssal, az Alföldi pince egykori bérlőjével, ezek a tárgyalások már egész komoly jellegűt öltöttek, de most mégis a második megoldást szeretnénk választani, amennyiben „felparcellázzuk” a kávéházi helyiséget.

Egy debreceni bank a Hunyadi uccai frontot szerette volna megkapni a sarokkal együtt, de mi ebből a traktusból 4 üzlethelyiséget szeretnénk csinálni és a bank már belement abba is, hogy a Piac uccai frontot kapja meg.

A 4 üzlethelyiségre már van két komoly ajánlkozó, így például a sarokhelyiséget egy debreceni kereskedő akarja kivenni s már is ajánlott évi 5 ezer pengő bért a sarokhelyiségért.

Véglegesen csak akkor választjuk a kávéház felosztását, ha minden egyes helyiségre van bérlőnk

akikkel megkötöttük a szerződést. Akkor azonnal hozzákezdünk az átépítéshez és az egész épület teljes kirenoválásához.

A szállodát, az éttermet és a dísztermet természetesen továbbra is fentartjuk. Tavaly szeretnénk volna az étterem fölé egy emeletet húzni, sőt még a szálloda fölé is, a tervek már megvoltak — 1 milliárd 400 millióra rugtak volna a költségek, de a város csak úgy volt hajlandó engedélyezni az építkezést, hogy ezt a részt a Hunyadi ucca rendezésekor önköltségen lebontatjuk. Így aztán elmaradt az építkezés.

A várossal nemrég volt egy kis bonyodalmunk is, amennyiben kifogásolták a kioszk zöld bokrait. Mi felmentünk a telekkönyvhöz, ahol az a kellemes meglepetés ért bennünket, hogy a telek nagyobb a beépített résznél. Itt telekrajzot nem találtunk, elkezdtünk kutatni a vároznál, ahol megvolt a telekrajz. — Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a kioszk is a mi tulajdonunk. Közben a város is kutatott s ő is rájött erre s így a bokrok úgye rendbejött.

Wagner József festőművész kiállítása Debrecenben

Vasárnap, május hó 8-án nyílik meg a városháza közgyűlési termében Wagner József festőművész kollektív kiállítása. Wagner neve nem ismeretlen a magyar pikatúraban. Sikereinek első színtere Békéscsaba, a vidéki méreteket azonban csakhamar túlnötte és a szépművészeti múzeumban a beérkezettek sorába lépett.

Képei meleg tónusu tájképek, hangulatos esendéletek. Problémái: a szabad természet sokféle variációja az üditő verőfénytől a borongós, ködös téli szürkületileg. Impresszióit frissen, átélve viszi vászonra.

Wagner József debreceni kiállítása egy újabb lépés a vidéki művészet kiépítéséhez. A trianoni határ által összehúzó gazdasági tagozódás művészetünkire teljes súlyával nehezedik, azt nem képes a főváros egyedül fentartani, a vidéki művészetnek ki kell épülnie, hogy önmagában egészet képezzen. Debrecen a legelső helyen áll teremtésben és pártolásban s a kiállító művész a legnagyobb valószínűség szerint kellemes emlékekkel fog Debrecenre gondolni.

A kiállítás megnyitását Csűrös Ferenc dr kulturtanácsnok vállalta, aki mindenkor megtalálja a kellő módot vendéglátó kulturházigazda szerepének betöltésére.

Ratopax:

Patkány és egerirtó.

Csodás hatású készítménye a modern vegyészeti iparnak, amely semmiféle házidlatnak nem árt, de gyorsan és biztosan megöli az egeret és patkányt.

Kapható minden gyógyszerárban és szaküzletben

Az amerikai rendszerű alkoholfmentes „Delma” pezsgő a legélvezetesebb üdítő ital

Megrendelhető:
Szabó Kálmán szikvizüzemében
Debrecen, Honvéd ucca 16.
Telefon 142.

Lengyel Fest, tisztít, mos
Csapó ucca 28.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:

Szerda bérletszünet: *Kubán-Kozák-Kórus* bucsujátéka. (Emelt árak).

Szerda délután 3 órakor: *Trobadour*. Ifjúsági előadás. K. Voith Ilonka, Timár Ila, Szórád Ferenc és Antal fellépésével.

Csütörtök délután: *Trobadour*. Ifjúsági előadás.

Csütörtök este 8 órakor D) bérletben: *Te csak pipáld Ladányi*.

Péntek este bérletszünet: Salamon Béla és társulata vendégjátéka. (Emelt helyárak).

Szombat este bérletszünet: *Salamon Béla és társulata vendégjátéka*. (Emelt helyárak).

Vasárnap délelőtt: *Matiné*.

A Kubán-Kozák férfi kar hangversenye

A világhírű Kubán, orosz kozák tisztekből, hontalan, volt cári katonákból alakult férfi kórus vendégszerepelt tegnap este a Csokonai színházban, nemcsak speciális, de művészeti szempontból is zavarlatlan élvezetét szerezve a közönségnek.

A 36 tagból álló férfi kóruson megállítják, hogy régi alakulat s hogy volt ideje arra, hogy összeérjen. Ignatieff betanítása és mintaszerű vezénylete alatt.

Az összesek hámulatos precizitása mellett feltűnt a magán szólamokban a kórus szóló tenoristája, aki nem nagy terjedelmű, de elsőrangú fíri tenorral rendelkezik s különösen szubtilis finomsággal fogott pianoval ragadta magával a közönséget. Nemcsak az összesekben, de szóloiban is bámulatot keltő a kar basszisztája, akinek különösen szubkontra regisztere úgy bug, mint az orgona. Igen szépen adta elő az összesekbe beekelt szólóit a kórus baritonistája is.

Mélabus, jellegzetes orosz műdalokat énekeltek a három részre osztott műsorban, de frappirozó sikerüket mégis azokkal a bánatos, rezignáló orosz népdalokkal érték el, amelyek ott születtek a nép ajkán, a Volga mentén s a magas hegyek közt megbúvó szirt-hasadékokban s amelyek közül például egy hajós dal (Ehj uchnem), mely a régi cári korszak politikai elnyomottságának minden fájdalomát dalba sirja. Ugyancsak az esti harangszó kísérete mellett esti hangulatot interpretálja egy másik szép dal, míg hangutazó staccatival derültséget keltő a kakuk-dal. — Feltűnt még Orloff éjszakai marsa (Marche serenád) s különösen egy ráadásul adott, pókháló finomságu valzer.

Végül kozáktáncok következtek. — köztük a történe is. A közönség zajosn ünnepelte a karmestert és a kórus tagjait. Sz. Z.

A Kubán-Kozák-Kórus ma este teljesen új műsorral fog szerepelni

Tamás Benő fővárosi sikere

Tamás Benő, szintársulatunknak ez az izzig-vérig művész komikusa, Rátkai Márton betegeskedése miatt a Csárdás királynőben, a fővárosi Király színházban nagy sikerrel játszotta el Bóni szerepét. A fővárosi lapok a legnagyobb dícséret hangján emlékeznek meg alakításáról, amint ez várható is volt. Hiszen Tamás Benőt a fővárosi színpadokról szerződtette annak idején Kardoss Géza, magasabb szintet ajánlva neki mint fővárosi színházvezetőnek.

Müller Mátyás jubileuma

A Csokonai-színház május 10-én ünnepli meg országos nevű karnagyának, Müller Mátyásnak 25 éves működési jubileumát. A jubileumi ünnepség kivételes sikerűnek, bensőségesnek és melegnek ígérkezik, hiszen Müller Mátyás egy negyedszázad óta nagyszerű tudással, lelkesedéssel, soha nem lankadó buzgalommal szolgálja a magyar zenekultúra ügyét. Debrecenben különös lelkesedéssel fogadta az intelligens zenekedvelő közönség a Müller Mátyás jubileumának a hírét, mert ez a kiváló művészember eddig szinte tulzott szerénységgel zárkózott el az iránta a legszelebb körökben érzett tisztelet, megbecsülés és ragaszkodás külső megnyilvánulása előtt s a debreceni közönség a jubileumi ünnepséget fogja felhasználni arra, hogy a Müller Mátyás kivételes érdemeihez méltó módon fejezze ki vele szemben nagyrabecsülését és háláját. — Müller Mátyás hét esztendeje ül a Csokonai-színház karmesteri székében és ez alatt a hét esztendő alatt mint dirigens és mint igazgatóhelyettes igen nagy érdemeket szerzett Debrecen zenei kulturájának fejlesztésében. A jubileumi este ünnepélyes keretében Müller Mátyás „A biborruhas hölgy” című Gilbert-nagyoperett promierjét fogja dirigálni. A jubileumi est iránt máris a legszelebb körökben nyilvánul meg nagy érdeklődés.

A színházi iroda jelentése:

Kubán-Kozák-Kórus

Táblás ház lelkes közönsége gyönyörködött, a világhírű Kubán kozák kórus tegnap esti páratlan produkciójában.

A kórust hallani valami páratlan élmény, — amely egyforma erővel fogja meg a művészeket, szakembereket és laikusokat. A kórus hanganyaga nagyszerű, hangzásban és kifejező erőben a legfinomabb tökéletességig cizellált. Mint a lehellet hangzik a pianójuk és mint a teli orgona, minden dina mikai árnyékolásra alkalmas a fortéjuk.

A kórust Semjon Ignatieff, a cári Oroszország volt zeneügyi főfelügyelője vezényli, aki telivér muzikus és a tudás, izlés és ritmika összes karmesteri erényeit magában egyesítő kiváló szakember. A kórus már külsőségeivel is érdekes látványt nyújt: harminchét pangánatos, tölténytűrés kozák, amint festői egyenruhában megjelennek a színpadon. Műsorukat a legszenzációsabb számok, régi orosz egyházi énekek, — népdalok és a karének klaszikus remekei töltik ki. Kiemelkedik a műsorból a volgai hajóvontatók híres dala, az: *Ej uchnem* és a látványnak is izgalmas fegyvertánc.

Ma, szerdán és holnap délután 3 órakor:

Trobadour

Verdi halhatatlan operája.

Ifjúsági előadás. — K. Voith Ilonka, Timár Ila, Szórád Ferenc, Antal Károly. Jegyváltás még a mai nap folyamán felnötteknek is a színházi irodában.

Sajtó és közönség egyöntetűen megállapította, hogy a

TE CSAK PIPÁLD, LADÁNYI! c. kiváló Csathó vigjáték az idei évadnak egyik legnagyobb sikerű előadása, — amelyben különösen László Gyula és Halasiné alakítása szinte felülmúlhatatlan. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

Salamon Béla estársulatának vendégjátéka

pénteken és szombaton este játsszik a Csokonai színházban.

Vasárnap délelőtt a Csokonai színház művészszemélyzete nagyszabású *Művész matiné*t rendez, a beteg Krompachi gyógykezelésére javára Kardoss Géza igazgató fellépésével. A színház igazgatósága ezúton is kéri a t. színház látogatókat, hogy jegyeiket minél nagyobb számban váltsák meg ez előadásra, hogy a befolyó jövedelem révén lehetővé téssek a beteg pályatárs üdülése. — Jegyek a színházi pénztárnál.

Jegyzetek a IX. szimfóniához

Az Es-dur koncertet Komor Vilmos vezényelte. Komor Vilmos, mint a kamara-zenekar vezetője, európai hírnevet szerzett magának. Debrecenben már dirigálta egyszer a filharmonikus zenekart, most is friss lendülettel a legfinomabb szépségeket reuelálva követte Dohnányi mesteri játékát. — Nagy, őszinte sikere volt. A műsoron nem szerepelt Komor Vilmos neve, a kiváló dirigens szerénységéből nem tüntette fel, hogy ő vezényli az Es-dur koncertet.

Amint a IX. szimfónia áttöri a zenekari mű formáját, úgy törte át a közönség lelkesedése a művészetet megillető elismerés megszokott kereteit. Az emberi lélek küzdelme és felemelkedése fenséges zenei kifejezése annyira elbűvölte s lenyűgözte a közönséget, hogy az utolsó tétel után pár pillanatig halotti esőnd volt a teremben: szinte hallani lehetett az óriási tömeg szivdobbanását. Aztán tört ki a tapsvihár. Aki párhelyből látta, ezt sem fogja elfelejteni: a hullámzó embervetést, a felemelt kezek kalászfrengetését, a színes ruhák, szallagok, virágok úgy aranylottak pirosan, zölden, mint a buzatábla pipacsai, élő színei. Megkapó látvány volt ez az ezerfejtű tömeg, egy nagy magyar város színe-java, büszkeség töltötte el minden ember szívét, hogy magyar vidéki város a zenéért így tud lelkesedni, így tudja Beethoven megérteni, s Dohnányi-ját, ezt a nagy magyar embert ily imponáló módon ünnepelni.

Dohnányi dirigál... fejből, kívülről az egész hatalmas művet. Milió kótafejet tart az eszébe. — Az első tétel híres tiszta kvintjéitől az örömtelen életből, a remény és

Erkölcsei motívumokból ölte emberit Négyhónapi fogházat kaptak, mert agyonverték egy kisleány merénlőjét

Baranyi Ignác és Szécsi József gazdasági cselédek 1923. év júliusában találkoztak egy síró és líhegve szaladó tizenkétéstendős kislánnyal, aki kétségbeesve panaszolta el nekik, hogy a major melletti buzaöldön egy fekete pápa szemű munkás külsejű ember durván brutalizálta. Baranyi és Szécsi botokat vettek magukhoz. Elindultak, hogy megkeressék a brutális embert. Tiszaföldvár határában meg is találták Lóczi István gépészt, aki mikor meglátta őket bűne tudatában menekülni igyekezett. A két gazdasági cseléd utánnavetette magát és amikor elérték, addig ütlegelték, míg meg nem halt.

A szolnoki törvényszék erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés vétségében mondotta ki őket bűnösnek és ezért négy-négy hó-oró-tett.

Mozgósínházak műsora:

VIGSZINHÁZ: Két attrakció: Citedella kéme, Jetta Goudal és William Boyd. En vagyok a gyilkos! Lionel Barrymoreval.

APOLLO: Két sláger: Éjjeli párba, Karina Bell és Olaf Fönssal. Megelőzi: Farkas sziget.

Péntektől — Vigszínházban: Jákob leánya, Amiről az egész város beszél. Apolló: Aki a pofonokat kapja és Navi gátor.

METEORBAN: csütörtökön „A víg özvegy” nagy operett 10 felvonásban. Csak felnőtteknek. Mac Murray és John Gilbert-tel a főszerepekben. Előadások 7 és 9 órakor.

vágyódás akkordjain át viszi a zenekart; most a fafuvóknak int, akik vigasztalón felelnek, majd a hatalmas, démoni lendületet önti a zenekarba, majd az oboa gyászos hangjait, majd a vonósok dacos rohamát inti fel... Szünet... s most halkán, finoman szól egy fúgató, a fuvósok tánczenéje, népdalszerű téma, majd újra vágyódás, ifjúság, szépség és szerelem után. A fáradhatlan karmesteri pálca csodát varázsol elő... Aztán a negyedik tétel, az öröm és fájdalom ellentétjeivel... a cello recitativja, majd a bariton-szólo s a Hymnus, Schiller éneke az örömhöz, az emberi testvériséghez.

Minden hangszint, ezer szín- és hangulatváltozást előre jelez Dohnányi keze, s az ember bámulya áll a zseni megfeszíthetetlen titka előtt, a hihetetlen agymunka előtt, mely a világ leghatalmasabb zene-művét emlékezetből dirigálja.

Petry Pál államtitkár, Tisza István titkára s kedvelt embere volt. Kevesen tudják, hogy Petry Pál anyai ágon Clark Ádám, a Lánchid zseniális angol építője családjából való; édesatyja Petry Elek a reformátusok híres-neves püspöke s egyházi szónoka. Szerencsésen egyesülnek benne a két nemzet legszebb tulajdonságai. Európeer a szó legnemesebb értelmében, aki a kultuszminisztériumba a kultúra kultuszát ösméri el első feladatnak. Hogy a Hajduságon ilyen zenei kulturára lett, őt magát is meglepte; s a banketten első dolga volt, hogy elismerését fejezze ki a Zenekedvelők Köre vezetőségének, annak jelenlővő egyik elnökének, a minden szépejt-jőért lelkesülő igazán művészbart Hadházy főispánnak a grandiózus estéért. — Debrecennek így szerez kulturája igaz, erős barátokat.

napi fogházra ítélte.

A budapesti ítélőtáblán ma tárgyalta az ügyet Kállay Miklós tanácsa és Varga József főügyész felszólalása után megváltoztatta az elsőfoku ítéletet, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek Baranyi Ignácot és Szécsi Józsefet, a négy hónapi fogházat azonban helybenhagyta.

A megokolás megállapította, hogy az eset körülményei érthetővé teszik, — hogy a vádlottak cselekményét a sértett brutális magatartása váltotta ki. Nyomatékos enyhítő körülmény, hogy nem aias ösztönből, hanem épen erkölcsi motívumokból követték el tettüket. A főügyész és az elítéltek megnyugtattak az ítéletben, úgy, hogy az jog-

A NAP HIREI

Anyák Vasárnapja
Debrecenben

Az új világ emberének hatalmas gondolata volt az hogy megünnepelje az édesanyák vasárnapját. Valami mélyes hit és életet vivő megszentelő akarat nyilvánult meg abban, hogy Amerika új ünnepet hirdett az anyák tiszteletére. Bizonyára megérezte azt, hogy a rohanó idők áradatában megkopott és megszegényedett az emberi szív és abban éppen az édesanyák kultusza szenvedett legjobbat.

A család szentségét akarta ezáltal a rohanó időkől megvédelmezni és a patriarchalis, boldog szent idők vázával körülvenni Amerika és erre meg akarja tanítani az óvilág emberét is, akinek szívében talán még jobban megfoglyatkozott az anyák iránti kegyelet megszentelt érzése, amiről elmondhatjuk, hogy emberré teszi az embert és nélküle az ember fejezől eltűnik a teremtés koronája és homlokáról lemosódik a kereszténység esőkje.

Magyarországon a Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület volt az első, mely megértette e csónka hazában az Amerikából idekiáltó szót. A mi fiaink Debrecenben — büszkék legyünk rá, évek óta megszentelik május hó első vasárnapján az anyák vasárnapját. Ebben az évben még nagyobb lendülettel s nekibuzdulással akarnak ünnepelni. Sajnos azonban ennek útját állotta a debreceni nagyvásár, mely most éppen május első vasárnapjára esett. De a nehézség már le van küzdve és a Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület nem csüggedő lélekkel hirdeti, hogy május 8-án tartja meg városunkban az anyák vasárnapját.

Az ünnepek egész sora bontakozik ki előttünk abból a programból, amit a Keresztény Ifjúsági Egyesületnek sikerült összehozni. Az összes iskolák számára, a legkisebbtől a legnagyobbig, minden növendéknek lesz neki megfelelő, ünnepélyes istentisztelet, ahol az édesanyákért fognak imádkozni s az igehirdetésben az édesanyák iránti tiszteletre és kegyeletre fognak tanítani. Vasárnap délután vallásos ünnepélyek lesznek az összes templomokban. Egyidejűleg nagy nyilvános ünnepély a Nagyerdőn. Végül a napot egy műsoros estély fejezi be a kollégium dísztermében. Az ünnepélyeken a legkiválóbb szónokok, szavalók és énekművészek fognak közreműködni.

Végül a rendezőség kedves meglepetést tartogat a résztvevő ünnepelő közönség számára. Ünnepi jelvények lesznek amerikai mintára: fehér margaréta, élő piros színű középpel azoknak, akiknek él az édesanyjuk és fekete középpel azoknak, akiknek édesanyjuk már nem él. A margaréta levelén alkalmi emlék-sor.

A nagyszabású és minden tekintetben nívósan ígérkező ünnepélyre szívesen felhívjuk olvasóink figyelmét.

Megnyílt
Perczel fotoműterem
Szent Anna utcán

A városi bérpalotában. — Hat művész-lap 10 pengő.

Gyilkosság vagy öngyilkosság?

Acs József komádi gazdálkodó gyilkosság kísérletéért fiát a vádlottak padjára ültette Feleségét felbujtással vádolja -- Egy titokzatos éjszaka eseményei a debreceni törvényszék előtt

Egy nyolc év óta húzódó rendkívül érdekes bünper tárgyalását kezdte meg tegnap délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék. A bünügy alapját N. Acs József gazdálkodó feljelentése képezi, aki azzal vádolta meg fiát, hogy az éjnekidején rátört és gyilkossági szándékkal a fejére lött. — Ezzel szemben a fiu, úgy a nyomozat mint a vizsgálat során tagadta a vádat és a feljelentést apja bosszújának tulajdonította. — Az ügy részletei a következők:

N. Acs József komádi kisgazda 1891-ben nősült meg. Házassága már kezdetől fogva szerencsétlen volt. Feleségével nem értették meg egymást, állandóan civakodtak. — Nem enyhítette a rossz viszonyt a két gyermek: József és Julius születése sem. Az apa állandóan szeretőket tartott, sőt később el is költözött a házból.

1919-ben már teljes volt a gyűlölködés a család tagjai között. Az apa Benicsk Erzsébettel kötött össze, kitél gyermeke születése. A Józsi fiu időközben vitézül végigharcolta a háborút, megnősült és hűgával, valamint édesanyjával együtt lakott. A szomszédokban lakó apjukkal együtt sem érintkezett.

Ilyen előzmények után következett el 1919 május 31-ének éjjele, a melynek történetét egyelőre mély homály fedi. Az apa elbeszélése szerint, ő este tíz órakor tért nyugovóra. Éjjel után arra riadt fel álmából, hogy az ajtó kinyílik és azon fia lépett be, kezében egy puskával. Már nem volt ideje az ágyból kiugrani: a fiu felemelte a puskát és rácsújtotta. Aztán kiugrott az ajtón. A golyó csak az arcát horzsolta az öregnek, aki a mérenylet után rögtön kiugrott az ablakon és a szomszédokhoz szaladt, akiknek elmondta az esetet.

A csendőrség még akkor megindította a nyomozást. A fiut először a nagyváradi törvényszék vizsgálóbírája hallgatta ki, pár hétig letartóztatásban is volt, de aztán szabadon engedték. Állandóan tagadott és ártatlanságát és ártatlanságát hangoztatta. Megindult a nyomozás az anya ellen is, akit felbujtással vádoltak. A kommunizmus, a megszállás és az ezt követő zavaros világban az ügy elaludt, míg most újra felszínre került.

Évekig tartó szünetelés után kedden délelőtt kezdte tárgyalni a gyilkosság kísérletével vádolt ifj. Acs József és felbujtással vádolt édesanyjának bünügyét a debreceni törvényszéknek dr. Serly Jenő táblabíró elnöke alatt működő tanácsa. A vádat dr. Balogh Ist-

ván kir. ügyész képviselte; a vádlott védelmét dr. Sebők Ernő ügyvéd látta el.

Ifj. Acs József kihallgatásakor mindent tagadott. Előadta, hogy apja csapodársága, valamint a miatt volt szülei között gyűlölködés, mert az öreg nem akart vagyonaiból feleségének is juttatni. Apja sokszor hangoztatta, hogy ha minden vagyont felemészti is, de megmutatja, hogy családját börtönbe juttatja. — Ő a kérdéses éjjel csak egy lövést hallott. — Anyja sürgetésére felugrott ágyából és átsietett apja házába. Be nyomta a lakoszoba ajtaját, de a szobában senki sem volt. A földön apjának Wermuth fegyvere hevert — az ágy gyűrött volt, az ablak pedig tárva-nyitva, keresztifája kiszakítva. — Ezután átment Puszkás Márton nevű szomszédjukhoz és azt az aggodalmát fejezte ki, hogy apja talán öngyilkos lett. — Majd jelentést tett az esetről a csendőrségen.

Acs Józsefné ugyanugy vall, mint fia. Tagadja, hogy ő fiát az apa meggyilkolására beszélte volna rá. A csendőrség előtt azért tett beismerő vallomást, mert veréssel kényszerítették erre.

Idősb. Acs József nem él törvényadta jogával és kijelenti, hogy vallani kíván. — Precízen, összefüggően beszéli el a borzalmas éjszaka eseményeit. Fiát határozottan felismerte a merénylőben. Kifejezést ad azon gyamujának, hogy a fiut édesanyja bujtotta fel.

Sulyosan terhelő vallomást tesz Acs Julius, aki azon az éjjelen látta a fegyvert testvére kezében. — Bátyja többször mondta neki, hogy anyja meg akarja vele az öreget öletni. — A leányt heves szócáták között szembesítik testvérel. — Acs Julius szemesítve és könnyezve ugyan, de szemébe mondja bátyjának, hogy látta kezében a fegyvert. — A vádlott erélyes „hazudsz” kiáltással felel erre.

Bokor János és Bucsei István szomszédok hallották a lövést. Pár perc múlva nagyon ijedten megjelent az öreg Acs és elmondta — hogy fia meg akarta gyilkolni. — Ezzel szemben Puszkás Márton úgy vall, hogy a lövés után az ifj. Acs József átment hozzá azzal — hogy apja öngyilkos akart lenni. A tanukihallgatások után az ügyész és a védő a bizonyítási eljárás ikegészítése tárgyában terjesztenek elő indítványt. A törvényszék az indítványnak helyt ad és a főtárgyalást újabb tanuknak, valamint a fegyverszakértők kihallgatása céljából május 31-ére napolta el.

— Hasbalötte magát egy életunt fiatal ember és meghalt. Nehány nappal ezelőtt sulyosan sérült embert szállítottak Tiszafüredről a debreceni sebészeti klinikára. Kovács Mihály 21 éves gazdálkodó öngyilkossági szándékból hasbalötte magát és hozzátartozói vitték a klinikára. A rendkívül sulyos állapotban levő öngyilkos jelöltet a klinikán ápolás alá vették, azonban nem lehetett rajta segíteni, mert sérüléseibe tegnaplőtt belehalt. A rendőrség az ügyben lefolytatta a vizsgálatot s arról jelentést tett az ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

Hajdan és most...!

Arva Ferkó hajdanába!...
Mulatni járt a csárdába,
Czigány, jó bor, szép lány s nótá,
Volt az egyedült gondja.
Arva Ferkó mostanába!...
Csak a temetőket járja,
Más az idő... más a dolga...
Más az élet... más a gondja...

Oláh Sándor.

Állandóan eszméletlen
a Károly Ferenc-uti
baleset áldozata

Autótól bokrosodtak meg a lovak,
de a sofőrt nem terheli felelőség

Megirtuk a Debreczen tegnapi számában, hogy Balázs Mihály nagylelki lakos lovai a Károly Ferenc József uton megbokrosodtak és magukkal ragadták a szekeret, amelyről Balázs Mihály lezuhant és esése következtében agyrázkódást szenvedett.

Az eszméletlen állapotban levő 71 éves öregembert a mentők szállították a sebészeti klinikára, ahol a szerencsétlenül járt ember még mindig nem nyerte vissza eszméletét és kevés remény van az életben maradásához.

A rendőrség a baleset ügyében a nyomozást megindította és kihallgatta a sérült fiát Balázs Gábort, akinek vallomásából megállapították, hogy a szerencsétlenség alkalmával a lovak egy autóbiltól bokrosodtak meg. A gépkocsit a Margit fürdő előtt akarta megélni a szekeret s a sofőrt, miután a kocsin ülők nem jelezték ezt, hogy a lovak félősek, nyugodtan hajtott el mellettük.

Ezután történt a baleset és a kocsin ülők, mind kivágódtak az utra. Az öreg Balázs Mihályon kívül a többiek is megsérültek, de csak könnyebb zúzódást szenvedtek.

— Debreceni egyetemi tanár a Szellemi Együttműködés Intézetében. A Szellemi Együttműködés párisi Intézetében a fordítás ügyének nemzetközi szabályozására tizenegytagú bizottságot jelölt ki, amely május 16-án és 17-én tartja meg első ülését a Palais Royalban. A nagyhatalmakon s egy cseh írón kívül csak Magyarország képviselője kapott meghívást dr. Hankiss János debreceni egyetemi tanár személyében. A bizottság többi tagja: Sir Edmund Gosse (Anglia), Anton Kippenberg (Németország), Valéry Larbaud (Franciaország), Serge Elissev (Japán), Emilio Cecchi (Olaszország), Diez Canedo (Spanyolország), Stefan Zweig (Ausztria), Marika Stierstedt (Svédország).

Dr. Eisler Géza börtönorvos szakorvos hór-nemi és kozmetikai rendelését az új Szent-Anna uccai városi bérházba (II. e. 8.) helyezte át.

x Mi a titka annak, hogy az alkoholistas DELMA-persző oly rövid idő alatt közkedvelt és népszerű lett? A válasz és magyarázat erre nagyon egyszerű, mert az ezen kiváló minőségű amerikai ital tényleg nagyon olcsó és tápláló, a legtöbb ember szája ízének megfelelő, háztartásban tehát gazdaságos és miután minden gondos háziasszony szeret takarékoskodni, az ezen italt — előnyben részesíti, sőt a borivók is.

x Debreczen város köztisztasági és fuvarozási vállalkozás iradáhatóságát a Szent Anna utcai városi bérpalotában (főemlet) helyezte át

— A románok visszaadják az aradi szobrokat. Aradi jelentés szerint tárgyalások indultak meg a román és magyar kormány között, hogy a románok visszaadják a lejtőtől Kossuth és Szabadság szobrokat. A szobrokért Kállay Tamás magántulajdonát képező Krisztus Pilátus előtt és a Golgotha című világhírű Munkácsi képeket adja át Arad városának. A szobrokon kívül még az aradi Kulturpalotában levő 48-as ereklyemuzeumot is kérik. Ertesülés szerint a román kormányban meg van a hajlandóság arra, hogy a megjelölt alapon tárgyalásokba bocsátkozzék.

— Időjárás. Tulnyomóan száraz idő várható.

— Ilona hercegnő. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt megkezesztették József Ferenc királyi herceg rózsadombi villájában az új szülött hercegnőt, aki az Ilona nevet kapta. Az olasz királynét Durini di Monza felesége képviselte.

— A frankper elítélteinek büntetési balasztásáról szóló kérvényeket az igazságügyminiszteriumba küldték át.

Dr Brück István ügyvédi irodáját Ferenc József út 59. szám alá (Steinfeld palotába) helyezte át. — Telefon: 4-47.

Divatkalapok
8 pengőtől
FEKETÉNÉL.

— Dr. Miskolczy Kálmán nőorvos rendelését az új városi bérházban, Batthyányi utca II. 6. sz. folytatja. Telefon 9-69.

Ha örömet akar szerezni családjának, úgy ne hiányozzon az asztaláról az alkoholmentes *Delma pezsgő*, mert ez a legkellemesebb és legolcsóbb ital. Kérje mindenütt!

Kereskedelmi és ipari cégekhez! Május hóban jelenik meg a *„Debreceni Kalauz”*, 160 oldalas utikönyv Debrecenről, amely iránt máris élénk érdeklődés nyilvánul meg a vidéken, sőt szerte az országban. Ezt bizonyítja a nagyszámú előzetes megrendelés is. A könyv nemcsak Debrecen város multját és jelenét, történelmi nevezetességeit és látványait ismerteti, hanem felvázolja a nevezetesebb debreceni kereskedelmi és ipari cégeket és gyárvidékeiket. Utólagos reklamációk elkerülése végett ezúttal is felkéri a könyv szerkesztősége a nevezetesebb debreceni cégeket, hogy pár soros leírást a vállalatukról küldjenek be Pálffy József szerkesztő címére József kir. herceg u. I. sz. alá (nyomda).

— Lezuhant a lift. Berlinből jelentik: Treptowban, Berlin külvárosában ma délelőtt egy új felvonót akartak kipróbálni. Közben az egyik lánc hirtelen elszakadt és a felvonó a mélységbe zuhant. A felvonóban levő 7 ember többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

— A horvátok figyelmébe! — Ha bort iszik, kísérje meg és keverje *Delma-pezsgővel*, meg lesz lepve annak jóságától, másrészt italát olcsóbbá teszi.

— Orizethe vett életunt. Budapestről jelentik: A Pongrác uti általi telepen levő lakásán ma délelőtt felakasztotta magát Berzsenyi Brindsz Géza 27 éves hírlapíró. A lakók észrevették és levágták a kötélről. A mentők, mintán autójuk foglalt volt, autaxin érkeztek a helyszínre és első segélyben részesítették a hírlapírót. Miután öngyilkossági szándékáról nem akart lemondani, a rendőrségen őrizetbe vették.

Nemzetgyalázás gyanúja miatt hétfőn éjszaka letartóztatták a Kubán-Kozák-Kórus egy tagját

A Modern Kabarében összekülönbözött a főpincérrel és állítólag gyalázó kijelentést tett — Az ügyészségen tisztázódott az ügy és az eljárás megszűnt

Ismeretes, hogy a Csokonai színház igazgatósága a világhírű Kubán-kozák kórust két esti hangversenyre leszerződtette. A 36 tagból álló hatalmas kórus, mely tudvalevőleg az eredetileg 72 tagu doni Kubán-kozák kórusban működött, tegnapelőtt délelőtt megérkezett Debrecenbe.

Az amugy is közérdeklődés központjában álló kórus tagjai nagy feltűnést keltettek a városban orosz díszruhájukban. Az első hangversenyt május 3-án estére hirdette a színház, amelyet kellemetlen incidens előzött meg.

Az oroszok hétfőn este végiglátogatták a város éjszakai mulatóhelyeit s közülök Sokolow Mihály, a kórus egyik lírai tenorja, másik társával a Beethoven hangversenyről elment a Modern kabaréba.

A látogatásnak tulajdonképpen indító oka egy Szonja nevű nő volt, akiről Sokolow Mihály megtudta, hogy honfitársa s a kabaréban működik, mint táncosnő. A három orosz találkozásá megvárható jelenetek közt folyt le és a beszélgetés során Sokolow Mihály egy üveg bort rendelt, amit rövid félóra alatt közösen elfogyasztottak.

Ezután Sokolow és társa elbucsztak az orosz táncosnőtől és a pincért hívták. A számla összeállításakor a főpincér a hét deciliteres üveg bort 12 pengő 40 fillérbe számította, amit a vendég túlmagasnak talált.

A kozákok a főpincér számítását kifogásolták. Sokolow kifakadt és dühösen káromkodni kezdett, amelynek során állítólag a következő kijelentést tette:

— „Svinye magyarszki” — „Disznó magyar”.

A kijelentés elhangzása után a helyi-

ségben levő tulajdonos, — aki a szavak értelméről valahogyan értesült — jelentést tett az ügyeletes rendőrnek, hogy Sokolow a magyarokat gyalázta.

A rendőr a megvádolt kozákokat, — aki a cári uralom alatt mint testőr kapitány szolgált — s akinek családját az orosz kommunisták meggyilkolták, — előállította a rendőrség központi ügyeletére, ahol az ügyeletes rendőrfogalmazó elrendelte előzetes letartóztatását.

Sokolow Mihály kihallgatása dr. Lengyel István delegatív tolmácsolásával történt, amikor elmondotta, hogy a bor ára miatt csakugyan mondotta a „svinya” kifejezést, amit azonban nem a magyarokra, általában értett.

A rendőrség tegnap délelőtt átkísértette Sokolow Mihályt az ügyészségre, ahol dr. Altderfer István kir. ügyész kihallgatta s miután az ellene emelt vád nem volt bizonyítható, megszüntette Sokolow ellen az eljárást és szabadonbocsátotta.

Sokolow előadásával szemben a Modern Kabaré tulajdonosa azt hangoztatja, hogy az oroszok két üveg butéllás bort rendelték és ezért nem volt magas a kért összeg. Holnap állítólag újabb tanukat fog bejelenteni arra vonatkozólag, hogy szerintük a vád fenforog.

A mulató személyzete pedig úgy adja elő a dolgot, hogy az oroszok nem egy hanem két üveg bort fogyasztottak és azért kért tőlük a pincér 8 pengőt. Azt állítják, hogy Sokolow a boros üveggel dobálódzott, azt hogy az ügyeletes rendőrnek közbe kellett lépni és szerintük a rendőr előtt hangzott el a gyalázó kifejezés.

Kilencvenezer leit sikkasztott egy inasgyerek és két társával átszökött a határon

A rendőrség visszatoloncoltja őket illetőség helyükre

Tiltott határátlépésért került a debreceni rendőrségre három fiatal-korú fiú, akik 90.000 lei-vel szöktek el román megszállott területről. A kalandvágyó fiatal gyermekeket a határhoz közel levő tanyán fogta el az egyik csendőrrőzjárat és előállította a kapitányságra, ahol dr. Kubinyi Béla r. fogalmazó, kihágási bíró hallgatta ki őket.

A 13-14 éves fiúgyerekek elmondták, hogy egyik társuk, aki iparos tanonc, gazdája követeléseiből ki-

lencvenezer leit beinkasszalt és mikor a tekintélyes összeg birtokában volt, két barátját magához véve, átszöktek a határon, hogy Budapestre menjenek.

A 90.000 leiből Debrecenig sokat felélték a gyermekek s itt már csak 56.000 leit találtak meg náluk. — A rendőrbíró a szökevény fiukat tiltott határátlépésért elítélte és intézkedett, hogy mindhármójukat visszatoloncolják illetőségi helyükre.

— Verekedés a besztercebányai kereskedelmi kamara közgyűlésén. Prágai lapok adnak hírt a következő esetről: A besztercebányai kereskedelmi kamara legutóbbi közgyűlésén viharos jeleneteket idézett elő egy kamarai tagnak az a támadása, hogy az évi költségvetés deficitjét, amely meghaladja a 100 ezer cseh koronát, rendellenességek

szabálytalanságok okozták és felvilágosítást kért az elnöktől. A felszólalás következtében élénk szóváltás támadt a kamara több tagja és a vádaskodók között, aminek a kamara elnöke azzal vetett véget, hogy többször arculütötte a gyanúsító kamarai tagot. Az ülés nagy botrányba fulladt.

Hotel August
Abbazi, Italia

Központi fekvés, Cúr park Strandfürdő, hajóállomás tözsomszédságában. Magyar tulajdonos, magyar személyzet, magyar konyha. o o

— Szociáldemokrata népgyűlés Debrecenben. A debreceni szociáldemokrata párt f. évi május hó 8-án, vasárnap délután fél négy órakor a Munkás Otthon udvarán, kedvezőtlen idő esetén pedig a nagyteremben népgyűlést hirdet, amelynek előadói dr. Györki Imre, Esztergályos János országgyűlési képviselők és Holló János párttitkár lesznek. A népgyűlés napirendje foglalkozik a politikai és gazdasági helyzettel, a munkásbiztosítás reformjával, valamint a munkanélküliséggel és a közmunkák megindításával.

Bécsikemény galéri
1 pengő
FEKETÉNÉL.

— Felhívás az ebtulajdonosokhoz. Minthogy a város területén — az elrendelt ebzárlat ellenére — a veszett és gyanus ebek által megmart emberek és állatok száma növekedik, figyelmeztetern az ebek tulajdonosait, hogy az — ebzárlat tartama alatt — a hatóság az 500/1923 F. M. sz. rendelet értelmében, a megköltve nem tartott, szájkosár nélkül pórázon vezetett, valamint szabadon járó ebeket összefogdosatja és kiirtatja. Az ebek követtartását, valamint az előírt törvényes rendelkezések megtartását a hatóság közegei állandóan ellenőrzik. — A városi elsőfoku közigazgatási hatóság: Dr. Vass Károly városi tanácsnok.

Poplin ingek
10 pengőtől
FEKETÉNÉL.

— Születések. A debreceni anyakönyvi hivatalnál a következő születéseket jelentették be: Kischka Győző segédművezető, fiú Kármel István, — Kányási Imre kisbírtokos, fiú Lajos, — Lengyel Eszter ceslád, leány Eszter, — Abuczki Márton napszámos, fiú halva születet, — Szomán Ferenc béres, fiú Ferenc, — Oláh Miklós nyug. pénzügyőr, fiú Emőd, — Kiss Margit háztartásbeli, leány Márta, — Fehér Imre mészáros, fiú Tibor, — Dede Julia háztartásbeli leány Ilona.

— Halálozások. A debreceni anyakönyvi hivatalnál a következő halálozásokat jelentették be: Sebestyén Erzsébet ref. 3 hónapos, Pesti u. 4., — Török Lajos ref. 57 éves, Kisfaludi u. 18., — Kelemen Anna gk. 16 éves, Hajdudorog, — özv. Lakatos Sándorné Bőr Zsuzsanna ref. 71 éves, Béke u. 36 — Kovács Mihály ref. 21 éves Tiszafüred, — Nagy Józsefné Kovács Anna gk. 36 éves, Szepesti u. 55., — Rácz Péter gk. 40 éves, Teleki 64., — Szabó István ref. 76 éves, Eötvös u. 33.

Harisnyák, soknik
minden minőségben
Márton Gyula és fia
Főter 25.

Bészler és Dávid
vaskereskedés

a Kossuth-szobor mellett
Vasárúk, háztartási cikkek, szerszámok Nagy választék. — Olcsó árak.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda május 4.

Budapest (555.6) 3: 9.30 és 12.00: Hírek, közgazdaság. 1.00: Idő- és víz-állásjelentés 3.00: Hírek, közgazdaság. 4.00: Ritook Emma meséi. 5.00: Idő- és víz-állásjelentés. 5.15: Szimfonikus zenekari hangverseny, a Zeneművészeti Főiskola kupolaterméből. Vezényel: Unger Ernő, karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik: Gerő Margit operanékesnő. Csajkovszky-est. 1. VI. szimfónia (Pathétique) h-moll 4 tételben. 2. a) Pique Dame nagy ária b) ária az „Anyegin” című operából. — Éneklő Gerő Margit. 3. Anyegin. — Polonaise. 6.45 Mit üzen a rádió? 8.00: A Hadtörténelmi Múzeum előadássorozata: a XVII—XIX. század magyar katonai zenéje és katonatáncai. Zenetörténelmi előadás. A zongora számokat Grill Lóránd dr., a hangszeres zenét a Filharmoniai Társaság tagjai, a vonós zenét, cigányzenekar szolgáltatják, az énekszámokat: dr. Molnár Imre. Az előadás előtt Aggházy Kamil, az intézet igazgatója, a hadtörténelem és zene történelem vonatkozásairól beszél. — Kern Aurél a Magyar telefonhíradó és Rádió r. t. művészi és zenei tanácsadója pedig bevezetőt mond, a régi magyar zenei kufforról. 10.15: Cigányzenei hangverseny. 11.15: Jazz-band.

Külföld.

4.30: Hamburg 394.7 (4): Táncczene Königs-wusterhausen 1300 (18): Angol óra.
5.45: Frakfurt AM. 428.6 (4): Új könyvek.
6.00: Bresslau 322.6 (4): Új könyvek.
7.00: Bécs 517.2 (7): Francia lecke. Brünn 441.2 (3): Zenekari hangverseny.
7.25: Breslau: Angol óra.
7.30: Bécs: Angol óra.
Frankfurt AM: Olasz lecke.
Königsberg 320.7 (4.5): Angol óra.
8.00: Stuttgart 379.7 (4): Hangverseny. (Beethoven, Brahms, stb.)
8.15: Breslau: Gordonka-est (Boccherini, Csajkovszky.)
8.30: Berlin 1300 (18): Hangvers.
8.35: Brünn: Zongorahangverseny.
8.45: Róma: 449 (3): Olasz-zene est.
10.15: Leipzig 365.8 (4): Táncczene.
10.30: Berlin: Éjjeli zene.

Építkezés a Hortobágyon

Több ízben megírtuk, hogy a másfél-millió dolláros kölcsön felvételekor a város úgy határozott, hogy ötmillió dollár a gazdasági épületek javítására fordít. Ebből az összegből 8 ezer pengőt felhasználnak a törzsgyűlésnél bevezetett törzskönyvezés folytán szükségessé vált bika akol építésére.

Zöld József tanácsnok javaslatára a bizottság 11. ezer pengőt szavazott meg a hortobágyi csárdánál szükséges javítások elvégzésére.

Szerkesztői üzenetek

Ifj. Szél István és Kovács József urak címére levél érkezett a szerkesztőségbe, szíveskedjenek átvenni.
O. Sándor. Az egyiket közöljük. A másik vers még nem egészen kiforrott.

A törvényszék halálra ítélte a kispesti férjgyilkos asszonyt

Arzénnel megmérgezte az urát

Budapest, május 3. 1926. év május havában Kispesten arról kezdtek utogni, hogy Szűcs István nem természetes hallálal mult ki. Az ügyben a kispesti rendőrség nyomozást indított, amelynek során olyan adatok merültek fel, hogy az asszonyt rövidesen őrizetbe vették és átkísítették a pestvidéki királyi ügyészség fogházába.

Az ügyben a pestvidéki kir. törvényszék Somogyi tanácsa ma tartotta meg a főtárgyalást, amelynek során az asszony ártatlanságát hangoztatta.

Macsá József kispesti bádogosmester tanuvallomása folyamán beismerte, hogy Szűcs Istvánnal bűnös szerelmi viszonyt folytatott, vele több ízben találkozott, amikor kijelentette, hogy férje útjában áll. Röviddel a gyilkosság előtt a bádogosmester kutyáját valaki megmérgezte. Akkor kétségtelemé vált, hogy az asszony tette el a kutyát, aki a mérgező ható erejét akarta kipróbálni.

Másnap már Szűcs a délutáni órákban rosszul lett és a segítségül hívott orvos már nem tudta megmenteni. — Szűcs azon az éjszakán meghalt. A tárgyalás folyamán kihallgatott orvosszakértők is beigazolták a gyilkosság lehetőségét. Ezenkívül pedig a Szűcs István által elfogyasztott ételmaradékokról az Országos vegyvizsgáló állomás által vett hivatalos jelentése kétségtelenné tette, hogy nagy mennyiségű arzén mérget tett Szűcsné az ételbe.

Hosszabb tárgyalás után a bíróság kihirdette az ítéletet, mely szerint özv. Szűcsné a büntetőtörvénykönyv 268. §-ába ütköző, gyilkosság büntetében mondotta ki bűnösnek s ezért halálra ítélte. Az asszony felebbezett és kegyelmi kérvénnyel járul a kormányzóhoz.

Az ítélet kihirdetése után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át, hogy a kegyelem kérdésben felterjesztéssel eljén-e vagy sem.

Rum helyett marólugott adott férjének az aradványi juhásznén

A súlyosan sérült juhászt a klinikára szállították

Nyiregyházi szerkesztőségünk jelenti: Nagyarádány pusztáról veszedelmes marólug mérgezési esetet jelentett az ottani esendőrörök a nyiregyházi ügyész ségre. Mult hó 28-án este 8 óra tájban hazatért családja körébe Márton János juhász.

Mint vallásos ember egy szerencsés megmenekülésből kifolyólag fogadalmat tett, hogy pénteki napon sem húst sem főtt étel nem vesz a szájába. Ilyenkor esténként egy deci pálinkát szokott a juhász meginni. A deci rumot hazavitte, majd feleége betette a szekrényfiókba, a többi üveg mellé.

A juhász megvacsorázott és lefeküdt Odaszólt feleségének, Györy Borbálá-

nak, hogy vegye ki a szekrényből a rumot. A juhásznén benyúlt a szekrénybe és kivett egy üveget. Átnyujtotta az ágyban fekvő férjének a palackot, aki mohón felhajtotta annak tartalmát.

Borzadva ugrott fel az ágyról és heves köhögési roham vett rajta erőt. — Kiderült, hogy az asszony a sötétben összeeserelte a pálinkás üveget a marólugos palackal.

Márton János juhászt igen súlyos állapotban a debreceni klinikára szállították be. A nyiregyházi ügyészségen megindult az eljárás Mártonné ellen, hogy nem e tudatosan adta az ura kezébe a veszedelmes mérget.

A nagyállói országúti autószerencsétlenség főtárgyalása

A sebesült Szombathy főjegyzőt dr Kállay Miklós főispánja szállította autóján Nyiregyházára

Nyiregyházi szerkesztőségünk jelenti: A nyiregyházi kir. törvényszék Kosinszki-tanácsa súlyos testi sértésért vonta tegnap felelősségre Simák Lajos ny. főjegyző, autófúvarozási üzemtulajdonost. Vád szerint autójával, melyben feleségén s gyermekein kívül barátja, Szombathy főjegyző is ült, a kállói országúton neki ment Veza József nagyállói földműves szekérének s a szekeret, lovakat összezúzta. A szekérben ülők az uttestre zuhantak. Nagy Veron és Tiszovszki Zsuzsanna súlyos sérüléseket szenvedtek. Megsebesült rajtuk kívül az autóban ülő Simák Lajosné és Szombathy István főjegyző is.

A vádlott előadása szerint rendes sebességgel haladtak Nagyálló irányába, mikor az autó gumija kipukkant és levált a kerékről. A

zökkenés következtében elromlott a fék és a kormány, jobbra nem tudta fordítani az autót s így történt meg a szerencsétlenség.

A szekérben ülők vallomása szerint az autó a szokottnál gyorsabban ment. Szombathy főjegyző megerősítette vádlott azon védekezését, hogy nem ment az autó a szokásos sebességnél gyorsabban.

Az összeütközés után Simák Lajos egy szekérre tette fel a sebesülteket s beszállította a nagyállói közpórházba.

Szombathy István főjegyzőt Kállay Miklós dr. Szabolcs vármegye főispánja hozta be autóján Nyiregyházára.

A törvényszék rövid tanácskozás után a bizonyítás kiegészítését rendelte el s a főtárgyalást május hó 31-re halasztotta.

Két debreceni diák győzelme a kiskvárdai országos középiskolai vívóversenyen

Igen szépen szerepeltek a debreceni diákok a kiskvárdai főgimnázium által vasárnap rendezett országos középiskolai vívóversenyen. A debreceni ref. főgimnázium két VII. osztályú növendéke Versényi Tibor és György István sorozatos győzelem után bejutottak a döntőbe, végül is Versényi Tibor lett a verseny harmadik helyezettje, György István pedig az V-ik helyen végzett. Ez az eredmény, tekintve azt, hogy a verseny országos jellegű volt, mindenképpen csak öregbítené fogja a debreceni ref. Kollégium diákjainak a sport terén elért tekintélyét.

16 méter széles lesz a Szabó Kálmán ucca

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap tárgyalta az építési szabályrendeletnek a Szabó Kálmán utca beépítésére vonatkozó részének módosítási ügyét. A bizottság elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint a Szabó Kálmán utcán elengedik az elő- és oldalkertes építkezést, de a főbb utcákon ezt fenntartják. Ugyancsak javasolja a bizottság a közgyűlésnek hogy ennek az utcának a szélességét 16 méterben állapítsák meg.

Ismét gázolt a nyiregyházi kisvona

Nyiregyházi szerkesztőségünk jelenti: Tegnap reggel 6 órakor a nyiregyházi kisvasutak vonalán súlyos szerencsétlenség történt. A végállomásra kiinduló balsai vonat a Széchenyi és Szabolcs ucca sarkán elütötte a vágányon áthaladó Cementárúipar Rt. kocsiját. Stobik András kocsis könnyebb zúzódást szenvedett, az egyik lovat pedig összezúzta a motor. A rendőrség megindította a nyomozást annak felderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

KÖZGAZDASÁG

Terménynyitászde.

Buza tiszai 75 kg. 34.25—34.55, 70 kg. 34.75—34.95, 77 kg. 34.95—34.25, 78 kg. 35.25—35.50. Felsőtiszai 75 kg. 34.15—34.45, 76 kg. 34.65—34.85, 77 kg. 34.85—35.15, 78 kg. 35.15—35.40. rozs 29.80—30.00, takarmányárpa I. 24.40—24.80, takarmányárpa II. 24.00—24.30, sörárpa 26.50—27.00, egyéb sörárpa 25.50—26.50, tengeri 21.30—21.60, zab I. 23.60—24.00, zab II. 23.40—23.60, korpa 19.50—19.70.

Terencvárosi sertésvásár:

Maradvány 2127, felhajtás 144, eladatott 300.
Árak: könnyű 140—50, nehéz 180—84.

Valuta és deviza árfolyamok.

Angol font 27.87—27.97, cseh korona 16.92—17.00, dinár 10.02—10.08, dollár 571.20—573.60, francia frank 22.55—22.85, lengyel zloty 63.25—64.10, le 3.52—3.67, líra 29.35—29.90, német márka 135.50—136.05, osztrák schilling 80.525—80.875, svájci frank 110.05—110.45.

DEBRECEN, KELETMAGYARORSZAGI NAPLÓ
NYIREGYHAZA, ZRINYI ILONA UCCA 3
Szerkesztőség vezetője: Lukács Károly Imre

Remekírók, költemények

Arany J. összes kisebb költeményei, kiadta Voinovich G. (70) 18.-
félbörk. 26.-
Kisebb költeményei (70) 16, kötve 6.-
Elbeszélő és elegyes költeményei (70), 6.- kötve 9.-
Ugyanaz 16, (70) 5.-
Hátrahagyott versei (70) 6.-
Ugyanaz 16, (70) 5.-
Válogatott balladái (70) -80
Buda halála (70) 1.20
Murány ostroma (70) -90
Toldi (70) -80
Toldi estéje (70) -80
Toldi trilogia (70), biblia-papíron, 500 számozott példányban készült. — Művészi összeállítását s a díszítő rajzokat Jaschik Almos festőművész tervezte. 1-100. szám, pergament-börk. 40.-
101-500. sz. pergament-papír-köt. 20.-
Toldi trilogia (70) kis s. 8.-
Ugyanaz 16, 6.-
Első lopás (41) -30
Jóka ördöge (41) -30
Szent László fiúve (41) -30
Arany László összes művei (70) kötet 20.-, ktve 30.-
Költeményei (70) 6.-
Assisi Szent Ferenc virágos kertje (36), díszkiadás börk. 70.-
Aucassin és Nicolette: (23). Ford. Tóth Árpád 4.20
Babits M.: (116) Herceg, hátha megjön a tél is 2.80
Levelek Irisz koszorujából 1.60
Nyugtalanúság völgye 1.20
Recitativ 2.-
Sziget és tenger 2.80
Bacsányi J. költeményei (70) 2.-
Bajza J. összegyűjtött munkái (70), 6 kötet 25.-, ktve 35.-
Munkái (Négyesy) (70) 6.-
Költeményei (70) -60
Balassa Bálint minden munkái (36), két kötet 20.-
kötve 28.-, díszkiadás, börk. 60.-
Válogatott költeményei (70) 40.-
Baldás B.: A vándor énekel, (23), II. kiadás 4.80
Balogh I.: Hófa (40) 2.40

A fenti könyvek kaphatók és megrendelhetők a **Méliusz** könyv-, zene-, mű-, papír-, írószerszám-kereskedésben, Debrecen, Ferenc József ut 26. Telefon 2-72. — Postai megrendelések pontosan és azonnal expediatálnak.

Az Adriai tenger 'Sziréna' szigetén

a felkelő nap örök országában
PENSION

Villa Pannonia

Lido-Venezia (ITALIA).

Előkelő hely a főútvonalon. Hideg-meleg vízvezeték. Egyetlen igazi sütőmű magyar konyha. Kellemes pálmás kert közepén. Külön egymásba nyíló lakosztályok. Magyar személyzet. — Saját embanák a strandon.

ELŐSAISONÁRAK 35 LIRÁTÓL.
Félvilágosítást ad: UPOR, Budapest, József körút 8.
Telephon: József320-34.
Prospektus!

x Kényelmes, üzembiztos a **Fortuna** bérautó. Megrendelhető a 20. számú telefonon, vagy Csapó uca 10. sz. alatt.
x **Pallas lexikon** 18 kötetben félbörkötés, olcsón eladó. Megtekinthető **Antalfy József** könyvkereskedésben. Telefon 6-12.

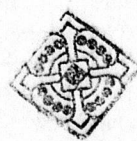
Nem részletre ellenben készpénzért

valóban nagyon olcsón vásárolhat

DEBRECEN LEGNAGYOBB férfi- és fiuruhaárúházában a Magyar Ruhaipar-nál

Férfi gummi kabát	20 P.-től
Tartós férfi szövet öltöny	36 "
Dívtos tavaszi felöltő	40 "
Sötétkék férfiöltöny	56 "
Vipkord öltöny	60 "
Vipkord felöltő	64 "
Fü öltöny, hosszú vagy rövid-nadrággal	32 "
Csikos férfinadrág	14 "
Sport nadrágok	16 "

Nagy raktárt tartunk a világhírű **Guttman-féle** munkásruhákból, valamint **soffőr ruhákból**.

A cégre kérem ügyelni:
Közvetlen a **Bika-szálló épületében.**

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfiruha áruháza.

Padlólakkok
legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kaphatók
STERN festéküzletben
Piac uca 10. Bikkvai szemben.
Pótolka és svábbogárirtószert megérkezett

Jóminőségű
butorok
olcsó áron részletfizetésre is kaphatók
Weinstock Henriknél
Mihály-u. 2. Apolló-butorüzlet

Lakók és házigazdák

egész évi házbérléket vagy annak adóját megspórolhatják, ha az Ingóságközvetítőben vásárolnak. — Az egész lap kevés volna azoknak a tárgyaknak a felsorolására, amelyek az Ingóságközvetítőben fel vannak halmozva, a májusi költőzködésre.

Páratlan alkalmi vételtek: butorok — hálószobák, ebédlők, valódi dísznövényekkel bevont ebédlőszékek, ebédlőszekrények, vitrinek, szalon garnitúrák, antik szekrények, ágyak, íróasztalok, női íróasztalok, mindentéle hajlított székek, konyhaszekrények, tükrök, hencserek, diványok, Schöber-ágyak és becsukható vaságyak, mosdók, fogasok, magános részágak, — afrikai és lószőr-matracok, eredeti képek, festmények, szentképek és szobrok, virágállványok, gyönyörű virágcserepek és virágcsereptartók nagy választékban, továbbá: hintaszékek, gyermekosok, gyermekágyak, borbélyszékek, mozigépe, Wertheim-szekrények, nagyon szép vázák és mindentéle dísz tárgyak.

Keresünk megvételre: varrógépeket, tenniszraketteket, zálogcédulákat, mindentéle butorokat, ebédlőszőnyeget, futószőnyeget, Schöber-ágyakat és mindentéle ingóságokat.

Ha bármit venni vagy eladni akar, mindenekelőtt jöjjön el az Ingóságközvetítőbe: milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert mindentéle ingóságait itt értékesítheti leghamarább.

'Debrecen'
Ausztriában
Szerkesztőség: Wien, II., Taborsstrasse 7. (Wt. Auslandskorrespondenz) Telefon: 49-3-22. Kiadóhivatal és olvasóterem: Wien, I., Wildpretmarkt 1. és Brandstätte 8. (Österr. Anzeigen-Gesellschaft A.-G.) Telef.: Serfe 62-5-65.

Rumminger hölgyfodrász
Varga uca 1.
PAROKAKESZITO
Aranyéremmel kitüntetve.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZAST NYER

JÓMUNKÁS
borbélyeség felvétetik.
Mester ucca 41. 15

HELYI
piacon ismert és jólbevezetett fűszerügynököt azonnali belépésre keres Lindenfeld, Dégenfeld tér. 9

40 EVEN
félüli bejáró mindenefőzőnő éjjeli mulatóba felvétetik. Erzsébet ucca 89. 1735

FIATALEMBER,
szerény, szorgalmas, lehetőleg érettségizett — irodában felvétetik. — Fizetés és százalékra. Pataky, Csapó 19. 81

JÓMUNKÁS
fodrászsegéd felvétetik. Széchenyi ucca 57. — Toma. 83

KIFUTÓ
úú felvétetik az Arany Bika fürdő melletti csemegeüzletbe. 70

ÜGYES
kézi varrólanovok azonnal felvétetnek. Gelbmanné divatterme, Hatvan ucca 18. 58

MINDENEST
keresek 2 személyhez, jobbizonyítvánnyal, azonnal. Miklós ucca 41. 54

ÜGYES
kifutó fiút felveszek — Csösz János, Hadházi út 22. 47

SOFFÖR
2 éves jogosítvánnyal felvétetik. Bethlen ucca 15. 72

EGY
jómunkás borbélyeség azonnal felvétetik. Kül-sővásártér 7. sz. 76

EGY
fiatal férfi ruhá kereskedő segéd, azonnalra felvétetik. Ajánlatok a Hajdusági férfi ruhá áruházba kérem leadni 2a.

JÓ MEGJELENÉSŰ
gyakorlott pénztáros leány, gépirásban jártas, azonnal felvétetik. Hajdusági férfiruha üzletben. 2a.

KERESKEDŐ
és szabó tanulók felvétetnek, azonnalra Hajdusági férfiruha üzlet. 2a.

JÓ
megjelenésű szobaleány 15-re felvétetik, Simonffy u. 13. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél. 43.

AJANLAT

NŐI
szalma és filckalapok 8 pengőből kezdve. Jungreisz Mari, Arany János ucca 37. 1380

Ugorka
ecetes és vizes kímélve és 5 l-es fűvegekkel állandóan kapható. Lindenfeld Dégenfeld-tér. Telefon 79. 53a

NŐI
kalapok olesón szerezhetők be: Turinénál, Paesirta utca 41.

Akácia 49.000
tölgylával vegyesen, főlávga, métermázsként házhoz szállítva megrendelhető. Varga 11. 1596

ÉPÍTKEZÉSHEZ
tégla és cserép a legolcsóbb áron beszerezhetők. Klein téglagyár. Iroda: Deák Ferenc 3. Telefon:roda 557, telep 50.

Figyelem.
Győződjön meg árain olcsóságáról s munkám tartósságáról. Minden kiadott munkáért és anyagért felelek. Női talp. sarok 240 fill. — Férfi 280 fill. Női fejlel 685 fill., férfi 760 fill. Férfi és női cipők a legjobb anyagból és legolcsóbban megrendelhetők Jungnál, Szepességi ucca 27 (Herskovichhoz).

A NYÁR
mielőtt beköszöntene, Urhölgyeim fíradjanak el Bálint Margit divattermébe (Péterfia 60.), hol a most érkezett divatlap szerint készültnek a nyári szezon legdivatosabb selyem, valamint szövetkabátjai 10 P.-ért, kosztümöi 20 P.-ért, ruhái 8 P.-ért. Rendkívül nagy választék áll a T. Urhölgyek rendelkezésére.

TÜZIFA ÉS SZÉN
egelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tűzifa behozatali rt. Telefon 12-50.

42 EVES
nyugdíjas rendőraliszt, most jöttem Debrecenbe, lakásért szőlőgondozást elfogadok és melletk alkalmazást keresek. Cim kiadóban. 6

EGY
uccai bútorozott szoba kiadó. Késes ucca 8. szám. — Ugyanott egy deszkái is van eladó. 33

KIRÁLY

kávái mégis a legjobbak. Aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kaphatók. Dégenfeldtér 11. szám. 8/a

Akácia 49.000
tölgylával vegyesen, főlávga, hazaszállítva megrendelhető Rákóczi ucca 18. 1597.

NEGYFOGASOS
elsőrendű ebéd egy pengőből. Háromfogásos 80 fillér Abonensék szolid árak mellett felvétetnek. Ujházyné, Varga ucca 24. 71

KIHORDÁSRA
és bentékezésre jó házi kőszit kapható. Ugyanott himzést elvállalok. Cserepes ucca 10. 1488

KÖLÖZTETÉSEKET
szakszerűen és olcsó árak mellett eszközöl az Angol Magyar Szállítványozási R. T. Piac ucca 72. (Rozsályai szemben). Telefon 37. 1a

MÉSZ
és mindenemű építkezési anyagok: tűzifa, legelőnyösebb beszerzhetők F. Sier Béánál, Hatvan ucca 64. 61-a

MÁRVÁNY-
nozaik, cementlapok betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műközgár nál, Fürdő-utca 2. sz.

„ANNI“
kalapszalokban már 8 pengőért kaphatók, tavasi és nyári újdonságok, gazdag választékban. — Párisi és bécsi modellek szerint 3 pengőért alakít. (Csapó u. 58. szám).

Tölgylafasztopok
darabonként 80 fillérről fölfelé beszerezhetők. Kovács Gyula faterében, Károly Ferenc József út 18-b. 1594

JÓMINŐSÉGŰ
cser-tégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyési-úti téglagyárától. Eladása Simonffy-u. 1a. II. em. Telefon 610.

ELŐRAJZOLÁS-
hoz megérkeztek a legújabb stílszerű sablonminták nagy választékban. Pontos és tiszta munka. — Fazekas előnyomda és kézimunka üzlet. —

SELYEM-
és szalmakalapok, legszelbék és legizlésesebbek, — eredeti modellek után, olesón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete ucca 10. 355

JÓ

házi kőszit kapható — bentékezés és kihordásra is. Rákóczi 12. Dombiné. 61

IZLETES
házikőszit kihordásra is kapható. Nyomatató ucca 2. sz. 28

KERESLET

HÖLGYEIM
számloda építéshez tárgyat keresek, — vagyon megjelöléssel, ki jól tud főzni. „Jövedelmező“ címen, jelégével kérem a kiadóban. 77

TENGERIT
veszek, kisebb, nagyobb mennyiségben, Nyíl ucca 34. Telefon 704. 59

TÁRSULNÉK
50 millióval életképes vállalkozáshoz, hol pénzem biztosítva lenne. Cim: Petőfi tér 12. sz. fodrászüzlet. 56

FOXI
garantált patkányfogó kutyákat megvételre keresek. Pásztor Ferenc, Hatvan ucca 60. 19

LAKÁS

EGYSZOBÁ,
konyha, bútorozva — azonnal kiadó. Eötvös ucca 30. szám. 48

KÜLÖNBEJÁRATU
szoba, kis családnak lakásnak kiadó. — Cim Arany János ucca 45. 30

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai szoba, szépen bútorozott szoba, úriembernek kiadó. Csapó ucca 58. 46

BUTOROZOTT
szoba, előszobával kiadó. Ebédlőkredenc eladó. Hatvan ucca 16. szám. 36

BUTOROZOTT
szoba egy, vagy két fiúember részére kiadó. Méliusz tér 5. K.

SZOLID
jobb nőt, lakótársul keresek, bútorozott szobába. Hatvan ucca 36. sz. köresztépület, izr. családnál.

KIADÓ
egy szoba, konyhás lakás, szabadjóság tartással, Homokkért, — Harsányi Gusztáv ucca 14. szám alatt. M. K.

EGY
szobátársat keresek. Kigyó ucca 27. N. B

BUTOROZOTT
szoba két úriembernek, teljesellátással kiadó. Bethlen ucca 27. III. ajtó. 1760

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba 15-érek kiadó. Verhőczy ucca 4. III. em. 5. szám. 16

KIADÓ

modern, szép egyszoba, konyha, speiz, lelépéssel. Árpádtér, Sámson ucca 6. szám. 69

EGYSZOBÁ,
konyha átadó a Teleki uccán. Értekezni Városháza, tanácsai iktató. 68

KIADÓ
kisszoba, konyha gyermektelen családnak. — Széchenyi kert, István út 18. szám. Kisállomás mögött. 67

KÖZPONTBAN
különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Kálvintér 3. földszint (fényképszudvar). 65

AZONNAL
beköltözhető két szoba, konyhás lakás a Piac közelében kiadó, lelépés nélkül. Cim Herceg Anna, Piac ucca 41. 60

JOBB
lakótársat keresek, gyermektelen, kevés bútorral. Jókay 5. pince. 50

EGY
különbejárátú bútorozott szoba kiadó. Veres 30. 80

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai bútorozott szoba, azonnal kiadó. Zöldfa ucca 9. 82

EGY
bútorozott szoba, konyhahasználattal kiadó, fiatal párnak. Értekezni délután 1—6 óra, — Homokkért ucca 107. 84

ÖTSZOBÁS
lakás kerestetik. Csapó ucca közelében nov. 1-re. Ajánlatokat kérek már most Csapó ucca 22. „Reménység“ gyógyszertárban. 73

KÉTSZOBÁS
lakást elcserélek, hasonlóval vagy egy nagyobb egyszoba, konyhával a városon. Cim a kiadóban. 75

KIADÓ
elegánsan bútorozott szoba. Piac ucca 16. II. emelet, 4. ajtó. 74

URHÁZNÁL
ellátást, lakást kaphat egyedülálló úrinő. Jókay ucca 14. 78

ÜZLET-RAKTAR

AUGUSZTUS 1-RE
két üzlethelyiség kiadó. Simonffy u. 13. Felvilágosítást nyujt a házfelügyelő. 44.

FÜSZERÜZLET
forgalmas helyen, árúval, berendezéssel azonnal átadó. Cim a kiadóban. 49

ÜZLETHELYISÉG
Piac uccán, sürgősen átadó. Értekezni Dr. Deák, Miklós ucca 21. 79

KIADÓ

istálló és asztalas mühelynek alkalmas helyiség. Értekezni lehet Baross ucca 30. sz. K.

ELADÁS

ELŐSZOBÁ.
falfogas, ásványgyűjtemény, Wertheim vas-kazetta, mosóteknő, cseledágy eladó. Poroszlay út 51. 2

EGY
keveset használt csempé oldalú asztalkonyha és egy gyermekkoesi sürgősen eladó. Hajnal ucca 7. szám, hátulsó ajtó. B. 2.

ELADÓ
egy 60 hp. WD. szántó motor a 15 millió korona. Nagy Imre Hajdubüszörmény, Serfőző ucca 219. szám. 1513

EGY
kis cséplőgarnitúra eladó. Nyiregyháza, Sölyom ucca 8. szám. — Ugy a motor, valamint a cséplő külön is eladó. A cséplő teljesen új. 51

IRÓGÉP
olesón eladó. Cim a kiadóban. 64

ELÁRVEREZÉK
bíróilag ma délelőtt tizenegykor Batthyányi ucca 4. és folytatólag Kölcsey ucca 20. alatt üzletberendezést, löszerszámokat, bútorokat, — szíjgyártó cikkeket. — Rosner végrehajtó. 66

ÖTÖZÉK
modern, új, olesón eladó. Szent Anna u. 31. uccai emelet.

EGY
kerékpár eladó. Veres 27. 2. ajtó. B1

FÜSZERHEZ
való bolti állvány, pult, mérleg, létra, jégsekény és sok apróság — üzletfeloszlás miatt eladó. Hatvan ucca 18. 63

INGATLAN

RÁKÓCZI UCCÁN
egy ház eladó. Hat szoba júniusban beköltözhető. Ára 20.000 P. — Cim a kiadóhivatalban. 30

Hazhelyek
Homokkérben autóbusszjárat mentén, kedvező fizetési feltételekkel eladók. — Monostorpályi-ut 7. 1a

ELADÓ
Kocz telepen kétszáz öt házhely, vasút mellett. Értekezni Magos ucca 11. szám alatt minden időben lehet. 57

KÖLCSEI UCCA 19.
számú ház, szabadkészből eladó. Értekezni lehet Balmazújváros, Attila út 37. alatt Kecskés Gábornál. 53